2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-5016

(Analytic Philosophy)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Moore is an idealist/realist philosopher.

(Choose the correct answer)

মূৰ এজন ভাৱবাদী/বাস্তৱবাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Moore did not draw any distinction between consciousness and the object of consciousness.

(Write True or False)

মূৰে চেতনা আৰু চেতনাৰ বিষয়বস্তুৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা নাছিল।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) According to Russell, a proposition is a simple symbol/complex symbol.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলৰ মতে, এটা বচন সৰল প্ৰতীক/জটিল প্ৰতীক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Russell delivered the lecture entitled 'Descriptions and Incomplete Symbols' in the year 1918/1924.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলে 'Descriptions and Incomplete Symbols' শীৰ্ষক বক্তৃতাটো ১৯১৮/১৯২৪ চনত প্ৰদান কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) According to Wittgenstein, the world is the totality of things/facts.

(Choose the correct answer)

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, জগতখন বস্তু/তথ্য (fact)ৰ সমষ্টি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) "Language is an instrument." This statement of Wittgenstein is associated with his book *Tractatus Logico-Philosophicus/ Philosophical Investigations.*

(Choose the correct answer)

"ভাষা এক আহিলা।" উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ এই বিবৃতিটো তেওঁৰ *Tractatus Logico-Philosophicus/ Philosophical Investigations*ৰ সৈতে জড়িত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) According to Wittgenstein, a name refers to a fact. Is it true?

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, এটা নামে তথ্য (fact)ক সূচায়। এইটো সত্যনে?

(h) Name one analytic philosopher who gave utmost importance on the logical form of a proposition.

বচনৰ তৰ্কীয় আকাৰ সম্পৰ্কে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা এজন বিশ্লেষণাত্মক দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(i) "A fact is neither true nor false." Is this statement true according to Russell?

"এটা তথ্য (fact) সত্য অথবা অসত্য কোনোটোৱেই নহয়।" ৰাছেলৰ মতে এই বিবৃতিটো সত্যনে?

(j) Give one example of a molecular proposition.

আণৱিক বচন এটাৰ উদাহৰণ দিয়া।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State two differences between atomic proposition and molecular proposition.

পাৰমাণৱিক বচন আৰু আণৱিক বচনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What are the differences between sensation of blue and sensation of green according to Moore?

মূৰৰ মতে নীলা ৰঙৰ সংবেদন আৰু সেউজীয়া ৰঙৰ সংবেদনৰ মাজত কি কি পাৰ্থক্য আছে, লিখা।

(c) "When I say, for instance, 'All Greeks are men', I do not want you to suppose that implies that there are Greeks."

What does Russell mean by these words?

"যেতিয়া মই উদাহৰণস্বৰূপে কওঁ যে 'সকলো গ্ৰীক হয় মানুহ', ইয়াৰ দ্বাৰা মই তোমাক এইটো ধৰি লোৱাটো নিবিচাৰো যে উদাহৰণটোৱে গ্ৰীকসকল আছে কথাটো সূচাইছে।"

কথাখিনিৰ জৰিয়তে ৰাছেলে কি বুজাবলৈ বিচাৰিছে?

(d) How many sorts of descriptions are there according to Russell? What are these?

ৰাছেলৰ মতে বিৱৰণৰ প্ৰকাৰ কেইটা? সেইবোৰ কি কি?

(Continued)

(e) Why do logical positivists try to eliminate metaphysics from the domain of philosophy? Give reasons.

তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যাক কিয় দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰখনৰ পৰা অপসাৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

3. Answer the following questions (any *four*) : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Why did Moore revolt against idealism?

মূৰে কিয় ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ সূচনা কৰিছিল?

(b) Why did Russell consider 'The author of Waverley' as an incomplete symbol? Give reasons.

ৰাছেলে 'The author of Waverley'ক কিয় অসম্পূৰ্ণ প্ৰতীক বুলি গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(c) Why did Russell consider 'Romulus' not as a name, but as a sort of truncated descriptions? Give reasons.

ৰাছেলে কিয় 'Romulus'ক এটা নাম হিচাপে নহয়, এটা সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ হিচাপেহে গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(Turn Over)

(d) How does a proposition picture reality according to Wittgenstein? Discuss.

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে এটা বচনে কেনেদৰে সত্তাক চিত্রায়িত কৰে ? আলোচনা কৰা।

(e) Write a short note on 'Family Resemblance'.

'পাৰিবাৰিক সাদৃশ্য' সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) What is Vienna circle? How do the logical positivists attempt to prove that metaphysics is not verifiable?

ভিয়েনা চক্ৰ কি? তকীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যা প্ৰতিপাদনসাধ্য নহয় বুলি কেনেদৰে সাব্যস্ত কৰিব বিচাৰে ?

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Moore refute idealism through his paper entitled *Refutation of Idealism*? Discuss. 10

মূৰে তেওঁৰ 'Refutation of Idealism' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধৰ জৰিয়তে কেনেদৰে ভাৱবাদক খণ্ডন কৰিছিল ? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Elucidate various characteristics of Analytic Philosophy.

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) What is logical atomism? Why does Russell consider his atomism as logical? How is fact connected to logical atomism? Discuss. 2+2+6=10

তকীয় পৰমাণুবাদ কি ? বাছেলে তেওঁৰ পৰমাণুবাদক কিয় তকীয় আখ্যা দিছে ? তথ্য (fact)ৰ সৈতে তকীয় পৰমাণুবাদৰ সম্পৰ্ক কি ? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Write a summary of Russell's lecture on 'General Propositions and Existence'. 10

বাছেলৰ 'সাধাৰণ বচন আৰু অস্তিত্ব' শীৰ্ষক বক্তৃতাটোৰ এটা সাৰাংশ আগবঢ়োৱা।

(c) Discuss the relation between meaning and use after Wittgenstein. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনক অনুসৰণ কৰি অৰ্থ আৰু প্ৰয়োগৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Why does Wittgenstein emphasize on the multiplicity of language game in his book, *Philosophical Investigations* ? Elaborate.

উইট্‌গেইনষ্টাইনে তেওঁৰ *Philosophical Investigations* নামৰ গ্ৰন্থখনত ভাষা-ক্ৰীড়াৰ বহুত্বক কিয় গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে ? বহলাই আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(d) Discuss Wittgenstein's Private Language Argument. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ ব্যক্তিগত ভাষাৰ যুক্তিটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the similarities and dissimilarities between early Wittgenstein and later Wittgenstein with regard to language? Explain.

ভাষা সম্পৰ্কত প্ৰাক্-উইট্‌গেইনষ্টাইন আৰু উত্তৰ-উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মাজত থকা সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্যসমূহ কি কি ? ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HC–5026

(Phenomenology and Existentialism)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is considered as the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ পিতৃ হিচাপে কাক গণ্য কৰা হয় ?

(b) Who is the author of the book, *The Phenomenology of Spirit* ?

The Phenomenology of Spirit গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(c) Heidegger's philosophy is basically a study of ontology/ethics/epistemology.

(Choose the correct answer)

হেইডেগাৰৰ দৰ্শন মূলতঃ তত্ত্ববিদ্যা/নীতিবিদ্যা/জ্ঞানবিদ্যাৰ অধ্যয়ন।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) The second phase of Husserl's phenomenology is known as pre-phenomenology/descriptive phenomenology/ transcendental phenomenology.

(Choose the correct answer)

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়টোক প্ৰাক্-প্ৰতীতিবাদ/ বৰ্ণনামূলক প্ৰতীতিবাদ/অতিন্দ্ৰীয় প্ৰতীতিবাদ বোলা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which of the following philosophers was awarded Nobel Prize but declined to receive it?

তলৰ কোনজন দাৰ্শনিকক নোবেল বঁটা দিয়া হৈছিল কিন্তু তেওঁ গ্ৰহণ কৰা নাছিল ?

(i) Martin Heidegger

মাৰ্টিন হেইডেগাৰ

(Continued)

(ii) Edmund Husserl

এডমান্ড হুছাৰ্ল

(iii) Jean-Paul Sartre

জ্যা পল্ ছাৰ্ত্ৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name the first stage of existential transformation of man according to Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৰ অস্তিত্ব পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰথম স্তৰটোৰ নাম লিখা।

(g) "Man is a constant surprise to him." Whose statement is this?

"মানুহ নিজৰ নিত্য বিস্ময়।" এই বক্তব্যসাৰ কাৰ ?

(h) "Husserl developed his phenomenology as a reaction to naturalism." Is this statement true?

"হুছাৰ্লে প্ৰকৃতিবাদৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হিচাপে তেওঁৰ প্ৰতীতিবাদৰ বিকাশ সাধন কৰিছিল।" কথাষাৰ সত্যনে ?

(i) What is the etymological meaning of the word 'Phenomenology'?

'Phenomenology' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি ?

(j) Whose autobiography is entitled 'The Words'?

'The Words' কাৰ আত্মজীৱনী ?

(Turn Over)

2. Answer the following in brief : 2×5=10

তলত দিয়াবোবৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Match Column—A with Column—B :

স্তম্ভ—ক-ৰ লগত স্তম্ভ—খ মিলোৱা :

Column—A স্তম্ভ—ক	Column—B স্তম্ভ—খ
(i) Kierkegaard কীৰ্কেগার্ড	(1) *Logical Investigations*
(ii) Sartre ছার্ত্র	(2) *Being and Time*
(iii) Heidegger হেইডেগাৰ	(3) *The Concept of Anxiety*
(iv) Husserl হুছার্ল	(4) *Being and Nothingness*

(b) What, according to Heidegger, is the difference between 'Being' and 'Existence'?

হেইডেগাৰৰ মতে 'সত্তা' আৰু 'অস্তিত্ব'ৰ পার্থক্য কি ?

(c) What is bad faith?

কু-বিশ্বাস কি ?

(d) What, according to Husserl, is 'noema'?

হুছার্লৰ মতে 'বর্ণিত বস্তু' বা noema কি ?

(e) Name two atheist existentialists.

দুজন নিৰীশ্বৰবাদী অস্তিত্ববাদীৰ নাম লিখা।

(Continued)

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

নিম্নলিখিত প্রশ্নবোবৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between 'being-in-itself' and 'being-for-itself' in Sartre's Philosophy.

ছার্ত্রৰ দর্শনত 'স্বৰূপ অস্তিত্ব' আৰু 'স্বনিমিত্ত অস্তিত্ব'ৰ পার্থক্য বিচাৰ কৰা।

(b) "All consciousness is always consciousness of something." Explain the meaning of this Husserlian statement.

"সকলো চেতনাই সদায় কিবা এটাৰ চেতনা।" হুছার্লৰ এই বক্তব্যৰ অর্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the concept of intentionality in Husserl's Philosophy.

হুছার্লৰ দর্শন অনুসৰি বস্তুমুখী (intentionality)ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the significance of Kierkegaard's view that 'truth is subjective'.

কীৰ্কেগার্ডৰ 'সত্য ব্যক্তিনিষ্ঠ' ধাৰণাটোৰ তাৎপর্য ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the nature of 'Dasein' in Heidegger's Philosophy.

হেইডেগাৰৰ দর্শনত 'Dasein'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(f) Explain Heidegger's concept of Philosophy.

হেইডেগাৰৰ দর্শনৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

4. "Existence precedes essence." Explain and examine the statement. 10

"অস্তিত্ব মৌলিকত্বৰ পূৰ্ববৰ্তী।" উক্তিটো ব্যাখ্যা আৰু বিচাৰ কৰা।

Or / নাইবা

Critically explain Sartre's concept of freedom.

ছাৰ্ত্ৰৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটোৰ বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

5. What is phenomenological reduction? Explain. 10

প্ৰতীতিবাদৰ বিশুদ্ধিকৰণ কি? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss different phases of the development of Phenomenology.

প্ৰতীতিবাদ বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

6. What, according to Heidegger, is authentic existence? Discuss. 10

হেইডেগাৰৰ মতে যথাৰ্থ অস্তিত্ব কি? আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss after Kierkegaard the three stages of human existence.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৱ অস্তিত্বৰ তিনিটা স্তৰ আলোচনা কৰা।

7. Explain Phenomenology as a Philosophical method. 10

দাৰ্শনিক পদ্ধতি হিচাপে প্ৰতীতিবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Which feature of existentialism do you think reflects existentialism as a Philosophical movement? Give reasons for your answer.

অস্তিত্ববাদৰ কোনটো বৈশিষ্ট্যই ইয়াক এক দাৰ্শনিক আন্দোলন হিচাপে স্বৰূপ নিৰ্ধাৰণ কৰে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI–HC–1016

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নিম্নলিখিতসমূহৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the author of *Brahma-Sūtra*.

'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ৰ লেখকজনৰ নাম লিখা।

(b) Which part of the Vedas is called the 'Vedānta'?

বেদৰ কোনটো অংশক 'বেদান্ত' বুলি কোৱা হয় ?

(c) There is only one materialist school in Indian Philosophy. What is that?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেৱল এটাই বাস্তৱবাদী বা জড়বাদী দৰ্শন আছে। সেইটো কি?

(d) The metaphysical theory of Jaina Philosophy is called _____.

(Fill in the blank)

জৈন দৰ্শনৰ অধিবিদ্যামূলক তত্ত্বক _____ বোলা হয়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

(e) 'Nirvāṇa' is related with which Noble Truth of Buddhism?

'নিৰ্বাণ' বৌদ্ধদৰ্শনৰ কোনটো আৰ্য সত্যৰ লগত জড়িত?

(f) Name the philosophical theory of Mādhyamika School.

মাধ্যমিক সম্প্ৰদায়ৰ দাৰ্শনিক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

(g) Name the Buddhist School which holds that the existence of external objects are known with the help of inference.

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ৰ মতে বাহ্যিক বস্তুৰ অস্তিত্ব অনুমানৰ সহায়ত জানিব পাৰি?

(h) In Mīmāṁsā Philosophy, the moral and cosmic order is known as _____.

(Fill in the blank)

মীমাংসা দৰ্শনত নৈতিক আৰু মহাজাগতিক নিয়মক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

(i) What is the root cause of suffering according to Buddha?

বুদ্ধৰ মতে দুখৰ প্ৰধান কাৰণ কি?

(j) Which of the Buddhist Schools advocates Subjective Idealism?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ে আত্মগত ভাববাদ সমৰ্থন কৰে?

2. Give short answer to the following questions : 2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Why Cārvāka Philosophy does not accept 'ether' as the basic element of the world?

চাৰ্বাক দৰ্শনে কিয় 'আকাশ'ক জগতৰ মূল উপাদান হিচাপে মানি লোৱা নাই?

(b) Write the name of any two principal Upaniṣads.

যি কোনো দুখন প্ৰধান উপনিষদৰ নাম লিখা।

(c) What is 'Triratna'?

'ত্ৰিৰত্ন' কাক বোলে?

(d) What do you mean by Sarvāstivāda?

সৰ্বাস্তিবাদ বুলিলে কি বুজা?

(e) What is 'Tripiṭaka'?

'ত্ৰিপিটক' কি?

3. Write short notes on the following (any *four*) : 5×4=20

নিম্নলিখিতসমূহৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Concept of Ṛta

ঋতৰ ধাৰণা

(b) Indian Philosophy is Pessimistic Philosophy

ভাৰতীয় দৰ্শন দুখবাদী বা নিৰাশাবাদী দৰ্শন

(Continued)

(c) Cārvāka Metaphysics

চাৰ্বাক অধিবিদ্যা বা পৰাবিদ্যা

(d) Aṣṭāṅgika Mārga of Buddhism

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অষ্টাঙ্গিক মাৰ্গ

(e) Jaina concept of Mokṣa

জৈন দৰ্শনত মোক্ষৰ ধাৰণা

(f) Svadharma

স্বধৰ্ম

4. Answer the following questions : 10×4=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the Āstika-Nāstika dichotomy in Indian Philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আস্তিক-নাস্তিক দ্বিধাকৰণ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

"The Upaniṣads are rightly regarded as the fountain-head of all Indian Philosophy." Discuss.

"উপনিষদসমূহক যথাৰ্থতে সকলো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ভিত্তি হিচাপে গণ্য কৰা হয়।" আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(b) Why do the Cārvākas recognize perception as the only source of valid knowledge? Explain.

চার্বাকসকলৰ মতে প্রত্যক্ষই যথার্থ জ্ঞানৰ একমাত্র প্রমাণ কিয় ? ব্যাখ্যা কৰা ।

Or / অথবা

Explain and examine Jaina theory of Syādvāda.

জৈন দর্শনৰ স্যাদ্‌বাদ মতবাদটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ।

(c) Discuss the Buddhist doctrine of Pratītyasamutpāda.

বৌদ্ধ দর্শনৰ প্রতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা ।

Or / অথবা

What is Nirvāṇa? Critically discuss the Buddhist concept of Nirvāṇa.

নির্বাণ মানে কি ? সমালোচনাৰে সৈতে বৌদ্ধ দর্শনৰ নির্বাণৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা ।

(d) Distinguish between Hīnayāna and Mahāyāna Schools of Buddhism.

বৌদ্ধ দর্শনৰ হীনযান আৰু মহাযান সম্প্রদায়ৰ মাজত পার্থক্য নিৰূপণ কৰা ।

Or / অথবা

Explain Mādhyamika theory of Śūnyavāda.

মাধ্যমিক দর্শনৰ শূন্যবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা ।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI–HC–1026

(Logic—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবিলাকৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Is truth property of an argument?

সত্যতা যুক্তিৰ গুণ হয়নে ?

(b) The conclusion of an Inductive argument/ Deductive argument is always probable.

(Choose the correct answer)

এটা আগমনাত্মক যুক্তিৰ / নিগমনাত্মক যুক্তিৰ সিদ্ধান্তটো সদায় সম্ভাৱনামূলক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) An argument has two premises/one premise/no fixed number of premises.

(Choose the correct answer)

এটা যুক্তিৰ দুটা আধাৰ বচন / এটা আধাৰ বচন / আধাৰ বচনৰ কোনো নির্দিষ্ট সংখ্যা নাই।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Syllogism is an immediate deductive inference/mediate deductive inference.

(Choose the correct answer)

ন্যায় এটা অমাধ্যম নিগমন অনুমান / মাধ্যম নিগমন অনুমান।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which term in a syllogism is present in both the premises, but absent in the conclusion?

ন্যায়ৰ কোনটো পদ দুয়োটা আশ্রয় বাক্যত উপস্থিত থাকে, কিন্তু সিদ্ধান্তত অনুপস্থিত থাকে ?

(f) An A proposition can be converted simply.

(Write True or False)

এটা A বচন সৰলভাৱে সমবর্তন কৰিব পাৰি।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(g) State the position of the middle term in the Third figure of a syllogism.

ন্যায়ৰ তৃতীয় সংস্থানত হেতুপদৰ স্থানটো উল্লেখ কৰা।

(h) Write the Greek symbol used to mean a 'Null set'.

'ৰিক্ত সংহতি' বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা গ্ৰীক্ প্ৰতীকটো লিখা।

(i) Symbolise the given proposition by means of set notation :

নিম্নলিখিত বচনটো সংহতি তত্ত্ব সহায়ত প্ৰতীকীকৰণ কৰা :

All Philosophers are wise

সকলো দাৰ্শনিক হয় জ্ঞানী

(j) Two sets having the same member are called ____.

(Fill in the blank)

একে সদস্য থকা দুটা সংহতিক ____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define Conversion by Negation.

নিষেধমূলক সমবর্তনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Give example : Venn Diagram.

উদাহৰণ দিয়া : ভেন চিত্ৰ।

(c) What is the fallacy of four terms?

চতুষ্পদী দোষ মানে কি?

(d) What is Infinite set?

অসীম সংহতি মানে কি?

(e) Write two differences between mediate and immediate inference.

মাধ্যম আৰু অমাধ্যম অনুমানৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer any *four* of the following : 5×4=20
তলত দিয়া যি কোনো **চাৰিটাৰ** উত্তৰ লিখা :

(a) State any two differences between Deductive and Inductive arguments.

নিগমনাত্মক যুক্তি আৰু আগমনাত্মক যুক্তিৰ মাজৰ যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is a figure of a syllogism? Demonstrate the figures of a syllogism with proper symbolic form. 1+4=5

ন্যায়ৰ সংস্থান মানে কি? যথোপযুক্ত প্ৰতীকাত্মক আকাৰৰ সহায়ত ন্যায়ৰ সংস্থানকেইটা প্ৰদৰ্শন কৰা।

(c) What do you mean by oppositions of propositions?
বচনৰ বিৰোধিতা বুলিলে কি বুজা?

(d) What is simplification of propositions? Simplify the following sentences into logical form : 2+3=5

বচনৰ সৰলীকৰণ মানে কি? নিম্নলিখিত বাক্যকেইটা তৰ্কীয় আকাৰলৈ সৰলীকৰণ কৰা :

(i) All that glitters is not gold.

সকলো চকচকীয়া বস্তু সোণ নহয়।

(ii) Any student can do this.

যি কোনো ছাত্ৰই এইটো কৰিব পাৰে।

(iii) Virtuous alone are happy.

একমাত্ৰ সৎলোকেই সুখী।

(e) State the special rules of the Fourth figure.
চতুৰ্থ সংস্থানৰ বিশেষ নিয়মবোৰ উল্লেখ কৰা।

(f) What are subset and superset?
উপসংহতি আৰু অধিসংহতি মানে কি?

4. What is an argument? Explain the relation between argument and argument form. 2+8=10
যুক্তি মানে কি? যুক্তি আৰু যুক্তিৰ আকাৰৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Write an explanatory note about the relation between truth and validity. 10

সত্যতা আৰু বৈধতাৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

5. What is square of opposition? Explain it with diagrams. 2+8=10

বচনৰ বিৰোধিতাৰ বৰ্গক্ষেত্ৰ কাক বোলে? চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define proposition. Write briefly about the four-fold scheme of proposition. 10

বচনৰ সংজ্ঞা দিয়া। বচনৰ চতুৰ্বৰ্গীয় বিভাজন সম্বন্ধে চমুকৈ লিখা।

6. Explain the Venn diagrammatic technique to test the validity of syllogistic arguments with suitable examples. 10

উদাহৰণৰ সহায়ত ভেনচিত্ৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি কেনেদৰে ন্যায়িক যুক্তিৰ বৈধতা প্ৰমাণ কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Prove the validity of the following syllogistic arguments with the help of Venn diagram : 5+5=10

তলত দিয়া ন্যায়িক যুক্তিসমূহৰ বৈধতা ভেনচিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰমাণ কৰা :

(a) Some philosophers are mathematicians
All scientists are mathematicians
∴ Some scientists are philosophers

(Continued)

কিছুমান দাৰ্শনিক হয় গণিতজ্ঞ
সকলো বিজ্ঞানী হয় গণিতজ্ঞ
∴ কিছুমান বিজ্ঞানী হয় দাৰ্শনিক

(b) All humans are mammals
No humans are cats
∴ No cats are mammals

সকলো মানুহ হয় স্তন্যপায়ী জীৱ
কোনো মানুহ নহয় মেকুৰী
∴ কোনো মেকুৰী নহয় স্তন্যপায়ী জীৱ

7. What is a set? What is set membership? Symbolise AEIO propositions by means of set notations. 10

সংহতি মানে কি? সংহতিৰ সদস্য কাক বোলে? সংহতি তত্ত্বৰ সহায়ত AEIO বচনক প্ৰতীকৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা।

Or / অথবা

What is operation of sets? Explain different kinds of operation of sets with examples. 10

সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণৰ সহায়ত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

(Logic)

(Non-CBCS)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) The word 'Logos' means _____.

(Fill in the blank)

'Logos' শব্দৰ অর্থ হ'ল _____ ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) How many forms of simple proposition are there?

সৰল বচন কেইপ্ৰকাৰৰ ?

(c) Under what condition an implicative function is false?

কি চৰ্তত এটা নিহিতাৰ্থক ফলন অসত্য হ'ব ?

(d) Modern symbolic logic is completely inductive/deductive/both inductive and deductive in nature.

(Choose the correct answer)

আধুনিক প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান প্ৰকৃতিগতভাৱে সম্পূৰ্ণ-ৰূপে আগমনাত্মক/ নিগমনাত্মক/ আগমনাত্মক আৰু নিগমনাত্মক উভয়ে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) State the name of that kind of proposition which is about classes.

শ্ৰেণী সম্পৰ্কীয় বচনবিধৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(f) Ideograms directly stand for _____.

(Fill in the blank)

ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ নিৰ্দেশ কৰে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) Is truth the property of an argument?

সত্যতা যুক্তিৰ বিষয়বস্তু হয়নে ?

2. Answer the following questions very briefly : 2×4=8

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is an argument?

যুক্তি কি ?

(b) What do you mean by logical constant?

তৰ্কীয় অবিকাৰী বা তৰ্কীয় ধ্ৰুৱক বুলিলে কি বুজা ?

(c) What is class membership proposition?

শ্ৰেণী সদস্যতামূলক বচন কাক বোলে ?

(d) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগোৱা দুজন তর্কবিদৰ নাম লিখা।

3. Give short answer of the following questions (any *three*) : 5×3=15

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Write a short note on the nature of logic.

তর্কবিজ্ঞানৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি সম্বন্ধে এটা চমু টোকা লিখা।

(b) What do you mean by argument form? Explain briefly.

যুক্তিৰ আকাৰ বুলিলে কি বুজা? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is symbolic logic? State three characteristics of symbolic logic.

প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞান কাক বোলে? প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write a short note on propositional variable.

বচনাত্মক চলক সম্বন্ধে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) What is general proposition? Name different types of general proposition.

সামান্য বচন কাক বোলে? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সামান্য বচনৰ নাম উল্লেখ কৰা।

4. Write an essay on the development of symbolic logic. 10

প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ ক্ৰমবিকাশৰ ওপৰত এখনি ৰচনা লিখা।

Or / নাইবা

What is truth function? Explain the basic truth functions with the help of truth table. 3+7=10

সত্য ফলন কি? সত্য তালিকাৰ সহায়ত মৌলিক সত্য ফলনসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the relation between truth and validity with suitable examples. 10

উপযুক্ত উদাহৰণেৰে সৈতে সত্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What is truth-table method? Explain the truth-table method to test the validity of an argument. 3+7=10

সত্য তালিকা পদ্ধতি কি? যুক্তিৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সত্য তালিকা পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

6. Construct truth-table for the following truth functions and find out whether they are tautology, contradictory or contingent statement : 5+5=10

তলত দিয়া সত্য ফলনবোৰৰ সত্য তালিকা গঠন কৰা আৰু ফলনবোৰ স্বতঃসত্য, বিৰোধাত্মক নে অনিৰ্দিষ্ট মানবিশিষ্ট, নিৰ্ণয় কৰা :

(a) $p \cdot (\sim p \vee q)$

(b) $(p \vee q) \cdot (\sim p \supset \sim q)$

(Continued)

Or / নাইবা

What is compound proposition? Explain different kinds of compound proposition with example. 2+8=10

যৌগিক বচন কাক বোলে? যৌগিক বচনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 1.2

(Epistemology and Metaphysics)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশ দিয়া মতে তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the etymological meaning of the word 'philosophy'?

'দর্শন'ৰ আক্ষৰিক অর্থ কি ?

(b) Metaphysics is a branch of philosophy. Is it true?

অধিবিদ্যা দর্শনৰ এটি শাখা। এয়া সঁচানে?

(c) Name a book of Russell.

ৰাচেলৰ এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(d) Write the full form of JTB.

JTB ৰ সম্পূৰ্ণ নামটো কি?

(e) Who named Naive realism as 'Popular Realism'?

কোন দাৰ্শনিকে সৰল বাস্তৱবাদক 'লৌকিক বাস্তৱবাদ' বুলি নামাকৰণ কৰিছিল?

(f) Hegel / Locke is the supporter of scientific realism.

(Choose the correct answer)

হেগেল / লক বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ সমৰ্থক আছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(g) 'Ese est percipi'—Name the philosopher who is associated with this statement.

'প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান'—এই উক্তিটোৰ সৈতে জড়িত দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম লিখা।

(h) "Thought is reality and reality is thought." Who said this?

"চিন্তাই হৈছে সত্তা আৰু সত্তাই হৈছে চিন্তা।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(i) 'Goodness' is a topic of axiology / epistemology.

(Choose the correct answer)

'সুন্দৰ' প্ৰমূল্যবিদ্যা / জ্ঞানবিদ্যাৰ বিষয়বস্তু।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) "Reality is one for Hegel." Is the statement true?

"হেগেলৰ মতে সত্তা এক।" উক্তিটো সঁচানে?

2. Answer the following questions very briefly : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ অতি চমুকৈ দিয়া :

(a) Define idealism.

ভাৱবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(Turn Over)

(b) What is primary quality according to Locke?

লকৰ মতে মুখ্য গুণ মানে কি ?

(c) Write two subjects which are studied under metaphysics.

অধিবিদ্যা অধ্যয়নৰ পৰিসৰলৈ অহা দুটা বিষয়ৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(d) What are the conditions of knowledge?

জ্ঞানৰ চর্তসমূহ কি কি ?

(e) State two difficulties of Naive realism.

সৰল বাস্তৱবাদৰ দুটা দুৰ্বলতা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াৰোৰৰ ভিতৰত যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the subject matter of epistemology.

জ্ঞানবিদ্যাৰ বিষয়বস্তু সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(b) Explain how knowledge by description depends upon knowledge by acquaintance.

বর্ণনামূলক জ্ঞান কিদৰে পৰিচয়মূলক জ্ঞানৰ ওপৰত নির্ভৰশীল, ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the main tenets of realism.

বাস্তৱবাদৰ মূল ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Explain the dialectic method of Hegel.

হেগেলৰ দ্বান্দ্বিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) Discuss how Berkeley rejects Locke's notion of qualities.

লকৰ গুণ-সম্পর্কীয় ধাৰণাক বার্কলিয়ে কিদৰে খণ্ডন কৰিছে, আলোচনা কৰা।

(f) Write the differences between primary qualities and secondary qualities.

মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ লিখা।

4. Define Philosophy. Discuss the scope of Philosophy. 3+7=10

দর্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া। দর্শনৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What do you understand by knowledge by acquaintance? Explain what are the main bases of knowledge by acquaintance according to Russell. 3+7=10

পৰিচয়মূলক জ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ৰাছেলৰ মতে পৰিচয়মূলক জ্ঞানৰ মূল আধাৰসমূহ কি কি, ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain critically the Naive realism. 10

সমালোচনাৰ সৈতে সৰল বাস্তৱবাদটি ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Give an account of scientific realism. What are its main drawbacks? 6+4=10

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদ সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা। এই মতবাদৰ মূল আঁচোৱাহসমূহ কি কি?

6. Elucidate Berkeley's view of subjective idealism. 10

বাৰ্কলিৰ আত্মগত ভাৱবাদৰ এটি ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

Critically explain objective idealism. Is it satisfactory? 8+2=10

সমালোচনাসহ বস্তুগত ভাৱবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। এইটো সন্তোষজনকনে?

(Continued)

7. Write the distinction between realism and idealism. 10

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

On what ground does Hegel reconcile idealism with realism? Discuss. 10

হেগেলৰ ভাৱবাদে কি ভিত্তিত ভাৱবাদৰ সৈতে বাস্তৱবাদৰ সমন্বয় সাধন কৰিছে? আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 1.1

(Logic—I)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in *English* or in *Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many kinds of argument are there in logic?

তর্কবিদ্যাত কেই প্রকাৰৰ যুক্তি পোৱা যায় ?

(b) Under what condition a disjunctive function is false?

কি চর্তত এটা বিয়োজক ফলন মিথ্যা হয় ?

(c) Can the logical constant 'Not' (~) be used to connect two statements?

'নহয়' (~) তর্কীয় অবিকাৰীটোক দুটা উক্তিক সংযোগ কৰাৰ ক্ষেত্রত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিনে ?

(d) What is propositional variable?

বচনাত্মক চল বা পৰিৱর্ত কি ?

(e) There are two / three / four forms of simple proposition.

(Choose the correct answer)

সৰল বচনক দুটা / তিনিটা / চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰা হৈছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Give an example of compound proposition.

যৌগিক বচনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(g) State one point of difference between sentence and proposition.

বাক্য আৰু বচনৰ মাজত থকা এটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

(h) Who was the pioneer of the concept of set?

সংহতিৰ ধাৰণাৰ বাটকটীয়া কোন ?

(i) A _____ is a well defined collection of objects having same characteristics.

(Fill in the blank)

এটা _____ হ'ল সুসংগবদ্ধ, সমজাতীয় বিষয় বা বস্তুৰ সংগৃহীত গোট।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(j) What is the symbol of union of set?

সংহতিৰ মিলনৰ প্রতীক বা চিহ্নটো কি ?

2. Give short answers : 2×5=10

চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Define logical constant.

তর্কীয় অবিকাৰী বা তর্কীয় ধ্রুৱকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Define argument.

যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Distinguish between finite and infinite set.

সসীম আৰু অসীম সংহতিৰ মাজত থকা পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

(d) What do you mean by a proposition in modern logic?
আধুনিক তর্কবিজ্ঞানত বচন বুলিলে কি বুজা ?

(e) What is empty set?
ৰিক্ত সংহতি কি ?

3. Answer any *four* from the following questions : 5×4=20
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain the nature of logic.
তর্কবিদ্যাৰ প্ৰকৃতি সম্পর্কে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Explain the basic truth functions in brief with the help of truth table.
মৌলিক সত্য-ফলনসমূহ সত্য-তালিকাৰ সহায়ত চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is simple proposition? Explain its different forms with suitable examples.
সৰল বচন কাক বোলে? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What do you mean by intersection of set? Explain with example.
সংহতিৰ ছেদন বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(e) Write a short note on 'truth and validity'.
'সত্যতা আৰু বৈধতা'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Distinguish between argument and argument forms.
যুক্তি আৰু যুক্তিৰ আকাৰৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

4. Answer any *four* questions from the following: 10×4=40
তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the structure of arguments with suitable examples.
উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে যুক্তিৰ গঠন সম্পর্কে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(b) Explain the truth table method of determining the validity of arguments with example.
সত্য-তালিকা পদ্ধতিৰ সহায়ত কেনেদৰে যুক্তিৰ বৈধতা নিৰূপণ কৰা হয়, উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the symbolization of traditional A, E, I and O propositions by means of set notation.
সংহতিৰ দ্বাৰা পৰম্পৰাগত A, E, I আৰু O বচনৰ প্ৰতীকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

(d) Explain the modern classification of proposition.

বচনৰ আধুনিক শ্ৰেণীবিভাজনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(e) What is proposition? Distinguish between traditional analysis of proposition and modern analysis of proposition.

বচন কাক বোলে? বচনৰ পৰম্পৰাগত বিশ্লেষণ আৰু আধুনিক বিশ্লেষণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(f) Construct truth table for the following and determine whether the given functions are tautology, contradictory or contingent : 2×5=10

তলত দিয়া বিবৃতিসমূহৰ সত্য-তালিকা গঠন কৰা আৰু সত্য-ফলনবোৰ স্বতঃসত্য, স্বতঃমিথ্যা নে অনিৰ্দিষ্টমান-বিশিষ্ট নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $p \supset (p \supset \sim q)$

(ii) $(p \vee q) \supset (\sim p \supset q)$

(iii) $(p \cdot q) \vee (p \vee q)$

(iv) $(p \equiv p) \vee (\sim p \cdot \sim p)$

(v) $\{(p \vee q) \cdot \sim p\} \supset q$

(g) What do you mean by operation on sets? Explain any two operations on sets.

সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা? যি কোনো দুটা সংহতি প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(h) Discuss the nature of propositional variable and logical constant with suitable example.

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে বচনাত্মক চলক আৰু তৰ্কীয় ধ্ৰুৱকৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★ ★ ★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HE-5016

(Philosophy of Upanishads)

(Honours Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) There are two/three/four Samhitas.

(Choose the correct answer)

সংহিতা দুখন/তিনিখন/চাৰিখন আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Aranyakas and Upanishads are called the Jnanakanda. Is it true?

আৰণ্যক আৰু উপনিষদসমূহক জ্ঞানকাণ্ড বুলি কোৱা হয়। এইটো সত্যনে?

(c) Atman is regarded as the ultimate observer/ ultimate witness.

(Choose the correct answer)

আত্মাক পৰম নিৰীক্ষক/পৰম সাক্ষী বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) What is the ultimate goal of an individual's spiritual pursuit?

এজন ব্যক্তিৰ আধ্যাত্মিক অন্বেষণৰ পৰম লক্ষ্য/উদ্দেশ্য কি?

(e) According to Samkaracharya, Brahman and Atman are one. Is it true?

শংকৰাচাৰ্যৰ মতে, ব্ৰহ্ম আৰু আত্মা এক। এইটো সত্যনে?

(f) What do the hymns of the Vedas emphasize?

বেদৰ শ্লোকবোৰে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

(Continued)

(g) The oldest surviving systematic interpretation of the Upanishads is the *Gita/Brahma Sutra.*

(Choose the correct answer)

উপনিষদত বৰ্তি থকা আটাইতকৈ প্ৰাচীন পদ্ধতিগত ব্যাখ্যা 'গীতা'/'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ত পোৱা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) What is the etymological meaning of Upanishad?

উপনিষদৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি?

(i) The Self in the _____ state enjoys gross objects.

(Fill in the blank)

জীৱই _____ অৱস্থাত স্থূলবস্তু উপভোগ কৰে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) In Chandogya Upanishad, Brahman is cryptically described as _____.

(Fill in the blank)

ছান্দোগ্য উপনিষদত, ব্ৰহ্মক ৰহস্যময়ভাৱে _____ বুলি বৰ্ণনা কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(Turn Over)

2. Answer the following questions very briefly : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the early prose Upanishads.
প্ৰাচীন গদ্য উপনিষদসমূহৰ নাম লিখা।

(b) What do you understand by 'Aham Brahmasmi'?
'অহম ব্ৰহ্মাস্মি' বুলিলে কি বুজা?

(c) What does 'neti neti' mean in the context of defining Brahman?
ব্ৰহ্মক সংজ্ঞায়িত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত 'নেতি নেতি'য়ে কি বুজায়?

(d) Name two theories of creation.
সৃষ্টিৰ দুটা তত্ত্বৰ নাম লিখা।

(e) What is 'Samsara'?
'সংসাৰ' কি?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the concept of Karma according to the Upanishads.
উপনিষদে আগবঢ়োৱা অনুসাৰে কৰ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss the concept of 'cosmic egg' as contained in the Chandogya Upanishad's view regarding the origin of the world.
ছান্দোগ্য উপনিষদত বৰ্ণিত জগতৰ উৎপত্তি-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে 'মহাজাগতিক ডিম্বাণু'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(c) State the relation between the Upanishads and Vedas.
উপনিষদ আৰু বেদৰ মাজৰ সম্বন্ধ বৰ্ণনা কৰা।

(d) Mention the subjects studied in Upanishadic philosophy.
উপনিষদীয় দৰ্শনত আলোচিত বিষয়বস্তুসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Elucidate the concepts of 'creator and creation' as found in the Upanishads.
উপনিষদত পোৱা 'সৃষ্টিকৰ্ত্তা আৰু সৃষ্টি' সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the Upanishadic view of Brahman as cosmic ideal.
মহাজাগতিক আদৰ্শ হিচাপে ব্ৰহ্মৰ উপনিষদীয় মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. What is Veda? Write a brief note on the four Vedas. 5+5=10
বেদ কি ? চাৰি বেদৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

Or / নাইবা

Explain briefly the four states of consciousness as found in the Mandukya Upanishad. 10
মাণ্ডুক্য উপনিষদত পোৱা চেতনাৰ চাৰিটা অৱস্থা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the cosmic theory of creation. 10
সৃষ্টিৰ মহাজাগতিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

State the importance of 'Praana' in the theory of creation.
সৃষ্টি তত্ত্বত 'প্ৰাণ'ৰ ভূমিকা কি, লিখা।

6. Discuss after the Upanishads how Karma is related to Samsara. 10
উপনিষদ অনুসাৰে কৰ্ম কিদৰে সংসাৰৰ লগত সম্পৰ্কিত, আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Give an account of the five Sheaths (Koshas) of the Self as expounded in the Taittiriya Upanishad.
তৈত্তিৰীয় উপনিষদত বৰ্ণিত জীৱৰ পঞ্চকোষ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

7. Elucidate the Upanishadic concept of liberation.
মুক্তি বা মোক্ষৰ উপনিষদীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। 10

Or / নাইবা

Explain at length the nature of Brahman as interpreted in the Upanishads.
উপনিষদত বৰ্ণিত ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ সম্পৰ্কে বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.2

(Indian Philosophy–II)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the propounder of Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শনৰ প্রৱর্তক কোন ?

(b) How many Pramanas are accepted by Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শনে কেইটা প্রমাণ স্বীকাৰ কৰিছে ?

(c) What is the main text of Vaisesika philosophy?

বৈশেষিক দর্শনৰ মূল গ্ৰন্থখন কি ?

(d) Vaisesika philosophy accepts four/seven/sixteen kinds of categories (Padarthas).

(Choose the correct answer)

বৈশেষিক দর্শনে চাৰি / সাত / ষোলবিধ পদাৰ্থ স্বীকাৰ কৰিছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who is the author of *Yoga Sutra*?

'যোগসূত্ৰ'ৰ ৰচক কোন ?

(f) What is the literal meaning of the word 'Yoga'?

'যোগ' শব্দৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(g) Sankhya is the only dualistic system in Indian philosophy.

(Write True or False)

সাংখ্য দর্শন ভাৰতীয় দর্শনৰ একমাত্ৰ দ্বৈতবাদী দর্শন।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(Continued)

(h) Does Sankhya believe in God?

সাংখ্য দর্শনে ঈশ্বৰ বিশ্বাস কৰেনে ?

(i) Sankaracharya's philosophy is known as Advaitavada. Is it true?

শংকৰাচার্যৰ দর্শনক অদ্বৈতবাদ বুলি জনা যায়। কথাষাৰ সঁচানে ?

(j) Who founded qualified monism?

বিশিষ্টাদ্বৈতবাদ কোনে প্ৰৱর্তন কৰিছিল ?

2. Write short answers of the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What are the two main divisions of perception according to Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শন মতে প্ৰত্যক্ষৰ প্ৰধান ভাগ দুটা কি কি ?

(b) Define substance in Vaisesika philosophy.

বৈশেষিক দর্শন মতে দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What are the two prime realities according to Sankhya philosophy?

সাংখ্য দর্শন মতে মুখ্য সত্তা দুটা কি কি ?

(Turn Over)

(d) What do you mean by 'Chitta' according to Yoga philosophy?

যোগ দর্শন মতে 'চিত্ত' বুলিলে কি বুজায় ?

(e) What are the two kinds of Brahman?

ব্রহ্মৰ প্রকাৰ দুটা কি কি ?

3. Answer the following questions (any *four*) : 5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) What are the arguments given by Sankhya for proving the existence of Purusa? Discuss.

পুৰুষৰ অস্তিত্বৰ প্রমাণৰ বাবে সাংখ্য দর্শনে আগবঢ়োৱা যুক্তিবোৰ কি কি ? আলোচনা কৰা।

(b) Write a short note on Vaisesika category of 'Samanya'.

বৈশেষিক দর্শনৰ 'সামান্য' পদার্থৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Briefly discuss the Eight-fold Path of Yoga.

যোগ দর্শনৰ অষ্টাংগিক মার্গৰ বিষয়ে সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss different types of extraordinary perception.

অলৌকিক প্রত্যক্ষৰ বিভিন্ন প্রকাৰবোৰ আলোচনা কৰা।

(e) Explain Sankhya theory of causation.

সাংখ্য দর্শনৰ কাৰণতত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Distinguish between Indian syllogism and Aristotelian syllogism.

ভাৰতীয় ন্যায় অনুমান আৰু এৰিষ্টটলীয় ন্যায় অনুমানৰ মাজত পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

4. What is inference? Discuss Nyaya classification of inference. 2+8=10

অনুমান কি ? ন্যায় দর্শনৰ অনুমানৰ শ্রেণীবিভাজন আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is 'Abhava'? Discuss Vaisesika category of 'Abhava'. 2+8=10

'অভাৱ' কি ? বৈশেষিক দর্শনৰ 'অভাৱ' পদার্থটো আলোচনা কৰা।

5. Explain the nature of Self in Sankhya philosophy. Does Sankhya believe plurality of the Self? Give reasons. 5+5=10

সাংখ্য দর্শনৰ পুৰুষৰ স্বৰূপ বৰ্ণনা কৰা। সাংখ্য দর্শনে পুৰুষৰ বহুসত্তা বিশ্বাস কৰেনে? যুক্তি দর্শোৱা।

Or / অথবা

Discuss Chittavritti and Chittabhumi in Yoga philosophy. 5+5=10

যোগ দর্শনৰ চিত্তবৃত্তি আৰু চিত্তভূমি সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

6. Explain Sankhya theory of evolution. 10

সাংখ্য দর্শনৰ ক্রমবিকাশ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the nature of 'Maya' in Sankaracharya's *Advaita Vedanta*.

শংকৰাচার্যৰ 'অদ্বৈত বেদান্ত'ত 'মায়া'ৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

7. Discuss the nature of Brahman in Sankaracharya's philosophy. 10

শংকৰাচার্যৰ দর্শনত ব্রহ্মৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the arguments put forward by Ramanujacharya in refutation of Sankaracharya's doctrine of Maya.

শংকৰাচার্যৰ মায়াবাদ খণ্ডন কৰি ৰামানুজাচার্যই আগবঢ়োৱা যুক্তিবোৰ আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HG/RC–1016

(General Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) The standpoint of philosophy is regarded as partial/comprehensive.

(Choose the correct answer)

দর্শনৰ দৃষ্টিকোণক আংশিক/সামগ্রিক বুলি কোৱা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Which branch of Philosophy deals with the problem of values?

দর্শনৰ কোনটো শাখাই প্ৰমূল্যৰ সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে ?

(c) "Mind at the time of birth is a tabula-rasa." Who made this statement?

"জন্মৰ সময়ত মানুহৰ মনটো এখিলা উকা কাগজৰ দৰে হৈ থাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(d) Which Philosopher admitted the existence of Innate Ideas in human mind? (Locke/Descartes/Hume)

(Choose the correct answer)

কোনগৰাকী দাৰ্শনিকে মানুহৰ মনত অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিছিল ? (লক/ডেকার্ট/হিউম)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) _____ argue that known objects do not exist independent of mind. (Realist/Idealist/Materialist)

(Choose the correct answer)

_____সকলৰ মতে জ্ঞেয় বস্তু মনৰ পৰা স্বতন্ত্ৰভাৱে বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। (বাস্তৱবাদী/ভাৱবাদী/জড়বাদী)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(f) Name the theory of truth which admits the degrees of truth.

সত্যৰ মাত্ৰাক স্বীকাৰ কৰা সত্যতা বিষয়ক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

(g) Immanuel Kant is considered as an advocate of Empiricism/Rationalism/Critical theory.

(Choose the correct answer)

ইমানুৱেল কান্টক অভিজ্ঞতাবাদ/বুদ্ধিবাদ/সবিচাৰবাদৰ পৃষ্ঠপোষক বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) "There is no necessary connection between cause and effect." Who made this statement?

"কাৰণ আৰু কাৰ্যৰ মাজত অনিবাৰ্য সম্পৰ্ক নাথাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(i) The substance of Leibniz is also known as _____.

(Fill in the blank)

লেইবনিজৰ দ্ৰব্যক _____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(Turn Over)

(i) _____ is the founder of Scientific Realism.

(Fill in the blank)

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ প্ৰৱৰ্তক হ'ল _____।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Name two empiricist philosophers.

দুগৰাকী অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(b) Give definition of primary quality with example.

উদাহৰণৰ সৈতে মুখ্য গুণৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।

(c) Write two differences between Realism and Idealism.

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Write two characteristics of Space.

দেশৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Write two characteristics of correspondence theory of Truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে সাদৃশ্যবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on any *four* of the following topics : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বিষয় সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা :

(a) Epistemology

জ্ঞানবিদ্যা

(b) Scepticism

সংশয়বাদ

(c) Innate Idea

অন্তর্জাত ধাৰণা

(d) Esse est percipi

প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান

(e) Substance of Spinoza

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্য

(f) Semantic Theory

শব্দাৰ্থবাদ

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the nature and scope of philosophy.

দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

(b) Critically explain rationalism as a theory of the source of knowledge.

জ্ঞানৰ উৎপত্তি তত্ত্ব হিচাপে বুদ্ধিবাদ সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Explain Subjective Idealism of Berkeley.

বাৰ্কলেৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write an essay on the nature of Space and Time.

দেশ আৰু কালৰ স্বৰূপৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

(e) Explain and examine Hume's view of Causality.

হিউমৰ কাৰণ সম্পৰ্কীয় মতবাদটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(f) Discuss Descartes' view of Substance.

ডেকার্টৰ দ্ৰব্যৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(g) Critically explain the pragmatic theory of truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে উপযোগিতাবাদৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(h) Discuss different branches of Realism.

বাস্তৱবাদৰ বিভিন্ন শাখাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HG/RC-1016

(General Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) The standpoint of philosophy is regarded as partial/comprehensive.

(Choose the correct answer)

দর্শনৰ দৃষ্টিকোণক আংশিক/সামগ্রিক বুলি কোৱা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Which branch of Philosophy deals with the problem of values?

দর্শনৰ কোনটো শাখাই প্ৰমূল্যৰ সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে ?

(c) "Mind at the time of birth is a tabula-rasa." Who made this statement?

"জন্মৰ সময়ত মানুহৰ মনটো এখিলা উকা কাগজৰ দৰে হৈ থাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(d) Which Philosopher admitted the existence of Innate Ideas in human mind? (Locke/Descartes/Hume)

(Choose the correct answer)

কোনগৰাকী দাৰ্শনিকে মানুহৰ মনত অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিছিল ? (লক/ডেকার্ট/হিউম)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) _____ argue that known objects do not exist independent of mind. (Realist/Idealist/Materialist)

(Choose the correct answer)

_____সকলৰ মতে জ্ঞেয় বস্তু মনৰ পৰা স্বতন্ত্ৰভাৱে বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। (বাস্তৱবাদী/ভাৱবাদী/জড়বাদী)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name the theory of truth which admits the degrees of truth.

সত্যৰ মাত্ৰাক স্বীকাৰ কৰা সত্যতা বিষয়ক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

(g) Immanuel Kant is considered as an advocate of Empiricism/Rationalism/Critical theory.

(Choose the correct answer)

ইমানুৱেল কান্টক অভিজ্ঞতাবাদ/বুদ্ধিবাদ/সবিচাৰবাদৰ পৃষ্ঠপোষক বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) "There is no necessary connection between cause and effect." Who made this statement?

"কাৰণ আৰু কাৰ্যৰ মাজত অনিবাৰ্য সম্পৰ্ক নাথাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(i) The substance of Leibniz is also known as _____.

(Fill in the blank)

লেইব্নিজৰ দ্ৰব্যক _____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) _____ is the founder of Scientific Realism.

(Fill in the blank)

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ প্ৰৱৰ্তক হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Name two empiricist philosophers.

দুগৰাকী অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(b) Give definition of primary quality with example.

উদাহৰণৰ সৈতে মুখ্য গুণৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।

(c) Write two differences between Realism and Idealism.

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Write two characteristics of Space.

দেশৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Write two characteristics of correspondence theory of Truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে সাদৃশ্যবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on any *four* of the following topics : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বিষয় সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা :

(a) Epistemology

জ্ঞানবিদ্যা

(b) Scepticism

সংশয়বাদ

(c) Innate Idea

অন্তর্জাত ধাৰণা

(d) Esse est percipi

প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান

(e) Substance of Spinoza

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্য

(f) Semantic Theory

শব্দাৰ্থবাদ

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটিৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the nature and scope of philosophy.

দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

(b) Critically explain rationalism as a theory of the source of knowledge.

জ্ঞানৰ উৎপত্তি তত্ত্ব হিচাপে বুদ্ধিবাদ সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Explain Subjective Idealism of Berkeley.

বাৰ্কলেৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write an essay on the nature of Space and Time.

দেশ আৰু কালৰ স্বৰূপৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

(e) Explain and examine Hume's view of Causality.

হিউমৰ কাৰণ সম্পৰ্কীয় মতবাদটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(f) Discuss Descartes' view of Substance.

ডেকাৰ্টৰ দ্ৰব্যৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(g) Critically explain the pragmatic theory of truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে উপযোগিতাবাদৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(h) Discuss different branches of Realism.

বাস্তৱবাদৰ বিভিন্ন শাখাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI–HC–1016

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নিম্নলিখিতসমূহৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the author of *Brahma-Sūtra*.

'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ৰ লেখকজনৰ নাম লিখা।

(b) Which part of the Vedas is called the 'Vedānta'?

বেদৰ কোনটো অংশক 'বেদান্ত' বুলি কোৱা হয় ?

(c) There is only one materialist school in Indian Philosophy. What is that?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেৱল এটাই বাস্তৱবাদী বা জড়বাদী দৰ্শন আছে। সেইটো কি ?

(d) The metaphysical theory of Jaina Philosophy is called _____.

(Fill in the blank)

জৈন দৰ্শনৰ অধিবিদ্যামূলক তত্ত্বক _____ বোলা হয়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

(e) 'Nirvāṇa' is related with which Noble Truth of Buddhism?

'নিৰ্বাণ' বৌদ্ধদৰ্শনৰ কোনটো আৰ্য সত্যৰ লগত জড়িত ?

(f) Name the philosophical theory of Mādhyamika School.

মাধ্যমিক সম্প্রদায়ৰ দাৰ্শনিক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

(g) Name the Buddhist School which holds that the existence of external objects are known with the help of inference.

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্রদায়ৰ মতে বাহ্যিক বস্তুৰ অস্তিত্ব অনুমানৰ সহায়ত জানিব পাৰি ?

(Continued)

(h) In Mīmāṁsā Philosophy, the moral and cosmic order is known as _____.

(Fill in the blank)

মীমাংসা দৰ্শনত নৈতিক আৰু মহাজাগতিক নিয়মক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

(i) What is the root cause of suffering according to Buddha?

বুদ্ধৰ মতে দুখৰ প্রধান কাৰণ কি ?

(j) Which of the Buddhist Schools advocates Subjective Idealism?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্রদায়ে আত্মগত ভাববাদ সমর্থন কৰে ?

2. Give short answer to the following questions : 2×5=10

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Why Cārvāka Philosophy does not accept 'ether' as the basic element of the world?

চার্বাক দৰ্শনে কিয় 'আকাশ'ক জগতৰ মূল উপাদান হিচাপে মানি লোৱা নাই ?

(Turn Over)

(b) Write the name of any two principal Upaniṣads.

যি কোনো দুখন প্রধান উপনিষদৰ নাম লিখা।

(c) What is 'Triratna'?

'ত্রিৰত্ন' কাক বোলে?

(d) What do you mean by Sarvāstivāda?

সর্বাস্তিবাদ বুলিলে কি বুজা?

(e) What is 'Tripiṭaka'?

'ত্রিপিটক' কি?

3. Write short notes on the following (any *four*) : 5×4=20

নিম্নলিখিতসমূহৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Concept of Ṛta

ঋতৰ ধাৰণা

(b) Indian Philosophy is Pessimistic Philosophy

ভাৰতীয় দর্শন দুখবাদী বা নিৰাশাবাদী দর্শন

(Continued)

(c) Cārvāka Metaphysics

চার্বাক অধিবিদ্যা বা পৰাবিদ্যা

(d) Aṣṭāṅgika Mārga of Buddhism

বৌদ্ধ দর্শনৰ অষ্টাঙ্গিক মার্গ

(e) Jaina concept of Mokṣa

জৈন দর্শনত মোক্ষৰ ধাৰণা

(f) Svadharma

স্বধর্ম

4. Answer the following questions : 10×4=40

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the Āstika-Nāstika dichotomy in Indian Philosophy.

ভাৰতীয় দর্শনৰ আস্তিক-নাস্তিক দ্বিধাকৰণ সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

"The Upaniṣads are rightly regarded as the fountain-head of all Indian Philosophy." Discuss.

"উপনিষদসমূহক যথার্থতে সকলো ভাৰতীয় দর্শনৰ ভিত্তি হিচাপে গণ্য কৰা হয়।" আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(b) Why do the Cārvākas recognize perception as the only source of valid knowledge? Explain.

চার্বাকসকলৰ মতে প্রত্যক্ষই যথার্থ জ্ঞানৰ একমাত্র প্রমাণ কিয় ? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain and examine Jaina theory of Syādvāda.

জৈন দর্শনৰ স্যাদ্‌বাদ মতবাদটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Discuss the Buddhist doctrine of Pratītyasamutpāda.

বৌদ্ধ দর্শনৰ প্রতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is Nirvāṇa? Critically discuss the Buddhist concept of Nirvāṇa.

নির্বাণ মানে কি ? সমালোচনাৰে সৈতে বৌদ্ধ দর্শনৰ নির্বাণৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(Continued)

(d) Distinguish between Hīnayāna and Mahāyāna Schools of Buddhism.

বৌদ্ধ দর্শনৰ হীনযান আৰু মহাযান সম্প্রদায়ৰ মাজত পার্থক্য নিৰূপণ কৰা।

Or / অথবা

Explain Mādhyamika theory of Śūnyavāda.

মাধ্যমিক দর্শনৰ শূন্যবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 1.1

(Logic—I)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in *English* or in *Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশ অনুসাৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many kinds of argument are there in logic?

তর্কবিদ্যাত কেই প্রকাৰৰ যুক্তি পোৱা যায় ?

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 1.1

(Logic—I)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in *English* or in *Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many kinds of argument are there in logic?

তর্কবিদ্যাত কেই প্রকাৰৰ যুক্তি পোৱা যায় ?

(b) Under what condition a disjunctive function is false?

কি চর্তত এটা বিয়োজক ফলন মিথ্যা হয় ?

(c) Can the logical constant 'Not' (~) be used to connect two statements?

'নহয়' (~) তৰ্কীয় অবিকাৰীটোক দুটা উক্তিক সংযোগ কৰাৰ ক্ষেত্রত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিনে ?

(d) What is propositional variable?

বচনাত্মক চল বা পৰিৱর্ত কি ?

(e) There are two / three / four forms of simple proposition.

(Choose the correct answer)

সৰল বচনক দুটা / তিনিটা / চাৰিটা ভাগত বিভক্ত কৰা হৈছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Give an example of compound proposition.

যৌগিক বচনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(g) State one point of difference between sentence and proposition.

বাক্য আৰু বচনৰ মাজত থকা এটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

(Continued)

(h) Who was the pioneer of the concept of set?

সংহতিৰ ধাৰণাৰ বাটকটীয়া কোন ?

(i) A _____ is a well defined collection of objects having same characteristics.

(Fill in the blank)

এটা _____ হ'ল সুসংগবদ্ধ, সমজাতীয় বিষয় বা বস্তুৰ সংগৃহীত গোট।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(j) What is the symbol of union of set?

সংহতিৰ মিলনৰ প্রতীক বা চিহ্নটো কি ?

2. Give short answers : 2×5=10

চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Define logical constant.

তৰ্কীয় অবিকাৰী বা তৰ্কীয় ধ্রুৱকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Define argument.

যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Distinguish between finite and infinite set.

সসীম আৰু অসীম সংহতিৰ মাজত থকা পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

(Turn Over)

(d) What do you mean by a proposition in modern logic?
আধুনিক তর্কবিজ্ঞানত বচন বুলিলে কি বুজা ?

(e) What is empty set?
ৰিক্ত সংহতি কি ?

3. Answer any *four* from the following questions : 5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain the nature of logic.
তর্কবিদ্যাৰ প্রকৃতি সম্পর্কে চমুকৈ বর্ণনা কৰা।

(b) Explain the basic truth functions in brief with the help of truth table.
মৌলিক সত্য-ফলনসমূহ সত্য-তালিকাৰ সহায়ত চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is simple proposition? Explain its different forms with suitable examples.
সৰল বচন কাক বোলে? ইয়াৰ বিভিন্ন প্রকাৰসমূহ উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What do you mean by intersection of set? Explain with example.
সংহতিৰ ছেদন বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write a short note on 'truth and validity'.
'সত্যতা আৰু বৈধতা'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Distinguish between argument and argument forms.
যুক্তি আৰু যুক্তিৰ আকাৰৰ মাজত থকা পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

4. Answer any *four* questions from the following: 10×4=40

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the structure of arguments with suitable examples.
উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে যুক্তিৰ গঠন সম্পর্কে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(b) Explain the truth table method of determining the validity of arguments with example.
সত্য-তালিকা পদ্ধতিৰ সহায়ত কেনেদৰে যুক্তিৰ বৈধতা নিৰূপণ কৰা হয়, উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the symbolization of traditional A, E, I and O propositions by means of set notation.
সংহতিৰ দ্বাৰা পৰম্পৰাগত A, E, I আৰু O বচনৰ প্রতীকীকৰণৰ প্রক্রিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the modern classification of proposition.

বচনৰ আধুনিক শ্ৰেণীবিভাজনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(e) What is proposition? Distinguish between traditional analysis of proposition and modern analysis of proposition.

বচন কাক বোলে? বচনৰ পৰম্পৰাগত বিশ্লেষণ আৰু আধুনিক বিশ্লেষণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(f) Construct truth table for the following and determine whether the given functions are tautology, contradictory or contingent :

2×5=10

তলত দিয়া বিবৃতিসমূহৰ সত্য-তালিকা গঠন কৰা আৰু সত্য-ফলনবোৰ স্বতঃসত্য, স্বতঃমিথ্যা নে অনিৰ্দিষ্টমান-বিশিষ্ট নিৰ্ণয় কৰা :

(i) $p \supset (p \supset \sim q)$

(ii) $(p \vee q) \supset (\sim p \supset q)$

(iii) $(p \cdot q) \vee (p \vee q)$

(iv) $(p \equiv p) \vee (\sim p \cdot \sim p)$

(v) $\{(p \vee q) \cdot \sim p\} \supset q$

(g) What do you mean by operation on sets? Explain any two operations on sets.

সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা? যি কোনো দুটা সংহতি প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(h) Discuss the nature of propositional variable and logical constant with suitable example.

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে বচনাত্মক চলক আৰু তৰ্কীয় ধ্ৰুৱকৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★ ★ ★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI–HC–1026

(Logic—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10
তলত দিয়াবিলাকৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Is truth property of an argument?

সত্যতা যুক্তিৰ গুণ হয়নে ?

(b) The conclusion of an Inductive argument/ Deductive argument is always probable.

(Choose the correct answer)

এটা আগমনাত্মক যুক্তিৰ / নিগমনাত্মক যুক্তিৰ সিদ্ধান্তটো সদায় সম্ভাৱনামূলক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) An argument has two premises/one premise/no fixed number of premises.

(Choose the correct answer)

এটা যুক্তিৰ দুটা আধাৰ বচন / এটা আধাৰ বচন / আধাৰ বচনৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট সংখ্যা নাই।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Syllogism is an immediate deductive inference/mediate deductive inference.

(Choose the correct answer)

ন্যায় এটা অমাধ্যম নিগমন অনুমান / মাধ্যম নিগমন অনুমান।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which term in a syllogism is present in both the premises, but absent in the conclusion?

ন্যায়ৰ কোনটো পদ দুয়োটা আশ্রয় বাক্যত উপস্থিত থাকে, কিন্তু সিদ্ধান্তত অনুপস্থিত থাকে?

(f) An A proposition can be converted simply.

(Write True or False)

এটা A বচন সৰলভাৱে সমৰ্তন কৰিব পাৰি।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(Continued)

(g) State the position of the middle term in the Third figure of a syllogism.

ন্যায়ৰ তৃতীয় সংস্থানত হেতুপদৰ স্থানটো উল্লেখ কৰা।

(h) Write the Greek symbol used to mean a 'Null set'.

'ৰিক্ত সংহতি' বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা গ্রীক্ প্রতীকটো লিখা।

(i) Symbolise the given proposition by means of set notation :

নিম্নলিখিত বচনটো সংহতি তত্ত্বৰ সহায়ত প্রতীকীকৰণ কৰা :

All Philosophers are wise

সকলো দাৰ্শনিক হয় জ্ঞানী

(j) Two sets having the same member are called ____.

(Fill in the blank)

একে সদস্য থকা দুটা সংহতিক ____ বুলি কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define Conversion by Negation.

নিষেধমূলক সমৰ্তনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(Turn Over)

(b) Give example : Venn Diagram.

উদাহৰণ দিয়া : ভেন চিত্ৰ।

(c) What is the fallacy of four terms?

চতুষ্পদী দোষ মানে কি?

(d) What is Infinite set?

অসীম সংহতি মানে কি?

(e) Write two differences between mediate and immediate inference.

মাধ্যম আৰু অমাধ্যম অনুমানৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো **চাৰিটাৰ** উত্তৰ লিখা :

(a) State any two differences between Deductive and Inductive arguments.

নিগমনাত্মক যুক্তি আৰু আগমনাত্মক যুক্তিৰ মাজৰ যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is a figure of a syllogism? Demonstrate the figures of a syllogism with proper symbolic form. 1+4=5

ন্যায়ৰ সংস্থান মানে কি? যথোপযুক্ত প্ৰতীকাত্মক আকাৰৰ সহায়ত ন্যায়ৰ সংস্থানকেইটা প্ৰদৰ্শন কৰা।

(c) What do you mean by oppositions of propositions?

বচনৰ বিৰোধিতা বুলিলে কি বুজা?

(d) What is simplification of propositions? Simplify the following sentences into logical form : 2+3=5

বচনৰ সৰলীকৰণ মানে কি? নিম্নলিখিত বাক্যকেইটা তৰ্কীয় আকাৰলৈ সৰলীকৰণ কৰা :

(i) All that glitters is not gold.

সকলো চকচকীয়া বস্তু সোণ নহয়।

(ii) Any student can do this.

যি কোনো ছাত্ৰই এইটো কৰিব পাৰে।

(iii) Virtuous alone are happy.

একমাত্ৰ সৎলোকেই সুখী।

(e) State the special rules of the Fourth figure.

চতুৰ্থ সংস্থানৰ বিশেষ নিয়মবোৰ উল্লেখ কৰা।

(f) What are subset and superset?

উপসংহতি আৰু অধিসংহতি মানে কি?

4. What is an argument? Explain the relation between argument and argument form. 2+8=10

যুক্তি মানে কি? যুক্তি আৰু যুক্তিৰ আকাৰৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Write an explanatory note about the relation between truth and validity. 10
সত্যতা আৰু বৈধতাৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

5. What is square of opposition? Explain it with diagrams. 2+8=10
বচনৰ বিৰোধিতাৰ বৰ্গক্ষেত্ৰ কাক বোলে? চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define proposition. Write briefly about the four-fold scheme of proposition. 10
বচনৰ সংজ্ঞা দিয়া। বচনৰ চতুৰ্বৰ্গীয় বিভাজন সম্বন্ধে চমুকৈ লিখা।

6. Explain the Venn diagrammatic technique to test the validity of syllogistic arguments with suitable examples. 10
উদাহৰণৰ সহায়ত ভেনচিত্ৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি কেনেদৰে ন্যায়িক যুক্তিৰ বৈধতা প্ৰমাণ কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Prove the validity of the following syllogistic arguments with the help of Venn diagram : 5+5=10
তলত দিয়া ন্যায়িক যুক্তিসমূহৰ বৈধতা ভেনচিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰমাণ কৰা:

(a) Some philosophers are mathematicians
All scientists are mathematicians
∴ Some scientists are philosophers

(Continued)

কিছুমান দাৰ্শনিক হয় গণিতজ্ঞ
সকলো বিজ্ঞানী হয় গণিতজ্ঞ
∴ কিছুমান বিজ্ঞানী হয় দাৰ্শনিক

(b) All humans are mammals
No humans are cats
∴ No cats are mammals

সকলো মানুহ হয় স্তন্যপায়ী জীৱ
কোনো মানুহ নহয় মেকুৰী
∴ কোনো মেকুৰী নহয় স্তন্যপায়ী জীৱ

7. What is a set? What is set membership? Symbolise AEIO propositions by means of set notations. 10
সংহতি মানে কি? সংহতিৰ সদস্য কাক বোলে? সংহতি তত্ত্বৰ সহায়ত AEIO বচনক প্ৰতীকৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা।

Or / অথবা

What is operation of sets? Explain different kinds of operation of sets with examples. 10
সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণৰ সহায়ত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সংহতিৰ প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(Major)

Paper : 1.2

(Epistemology and Metaphysics)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশ দিয়া মতে তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the etymological meaning of the word 'philosophy'?

'দৰ্শন'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(b) Metaphysics is a branch of philosophy. Is it true?

অধিবিদ্যা দর্শনৰ এটি শাখা। এয়া সঁচানে?

(c) Name a book of Russell.

ৰাচেলৰ এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(d) Write the full form of JTB.

JTB ৰ সম্পূৰ্ণ নামটো কি?

(e) Who named Naive realism as 'Popular Realism'?

কোন দাৰ্শনিকে সৰল বাস্তৱবাদক 'লৌকিক বাস্তৱবাদ' বুলি নামাকৰণ কৰিছিল?

(f) Hegel / Locke is the supporter of scientific realism.

(Choose the correct answer)

হেগেল / লক বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ সমৰ্থক আছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(g) 'Ese est percipi'—Name the philosopher who is associated with this statement.

'প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান'—এই উক্তিটোৰ সৈতে জড়িত দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম লিখা।

(h) "Thought is reality and reality is thought." Who said this?

"চিন্তাই হৈছে সত্তা আৰু সত্তাই হৈছে চিন্তা।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(i) 'Goodness' is a topic of axiology / epistemology.

(Choose the correct answer)

'সুন্দৰ' প্ৰমূল্যবিদ্যা / জ্ঞানবিদ্যাৰ বিষয়বস্তু।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) "Reality is one for Hegel." Is the statement true?

"হেগেলৰ মতে সত্তা এক।" উক্তিটো সঁচানে?

2. Answer the following questions very briefly : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ অতি চমুকৈ দিয়া :

(a) Define idealism.

ভাৱবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(Turn Over)

(b) What is primary quality according to Locke?

লকৰ মতে মুখ্য গুণ মানে কি?

(c) Write two subjects which are studied under metaphysics.

অধিবিদ্যা অধ্যয়নৰ পৰিসৰলৈ অহা দুটা বিষয়ৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(d) What are the conditions of knowledge?

জ্ঞানৰ চর্তসমূহ কি কি?

(e) State two difficulties of Naive realism.

সৰল বাস্তৱবাদৰ দুটা দুর্বলতা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াৰোৰৰ ভিতৰত যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the subject matter of epistemology.

জ্ঞানবিদ্যাৰ বিষয়বস্তু সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(b) Explain how knowledge by description depends upon knowledge by acquaintance.

বর্ণনামূলক জ্ঞান কিদৰে পৰিচয়মূলক জ্ঞানৰ ওপৰত নির্ভৰশীল, ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the main tenets of realism.

বাস্তৱবাদৰ মূল ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Explain the dialectic method of Hegel.

হেগেলৰ দ্বান্দ্বিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) Discuss how Berkeley rejects Locke's notion of qualities.

লকৰ গুণ-সম্পর্কীয় ধাৰণাক বার্কলিয়ে কিদৰে খণ্ডন কৰিছে, আলোচনা কৰা।

(f) Write the differences between primary qualities and secondary qualities.

মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ লিখা।

4. Define Philosophy. Discuss the scope of Philosophy. 3+7=10

দর্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া। দর্শনৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What do you understand by knowledge by acquaintance? Explain what are the main bases of knowledge by acquaintance according to Russell. 3+7=10

পৰিচয়মূলক জ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ৰাছেলৰ মতে পৰিচয়মূলক জ্ঞানৰ মূল আধাৰসমূহ কি কি, ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain critically the Naive realism. 10

সমালোচনাৰ সৈতে সৰল বাস্তৱবাদটি ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Give an account of scientific realism. What are its main drawbacks? 6+4=10

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদ সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা। এই মতবাদৰ মূল আসোঁৱাহসমূহ কি কি?

6. Elucidate Berkeley's view of subjective idealism. 10

বাৰ্কলিৰ আত্মগত ভাৱবাদৰ এটি ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

Critically explain objective idealism. Is it satisfactory? 8+2=10

সমালোচনাসহ বস্তুগত ভাৱবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। এইটো সন্তোষজনকনে?

7. Write the distinction between realism and idealism. 10

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

On what ground does Hegel reconcile idealism with realism? Discuss. 10

হেগেলৰ ভাৱবাদে কি ভিত্তিত ভাৱবাদৰ সৈতে বাস্তৱবাদৰ সমন্বয় সাধন কৰিছে? আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

(Logic)

(Non-CBCS)

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) The word 'Logos' means _____.

(Fill in the blank)

'Logos' শব্দৰ অর্থ হ'ল _____ ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) How many forms of simple proposition are there?

সৰল বচন কেইপ্ৰকাৰৰ ?

(c) Under what condition an implicative function is false?

কি চৰ্তত এটা নিহিতাৰ্থক ফলন অসত্য হ'ব ?

(d) Modern symbolic logic is completely inductive/deductive/both inductive and deductive in nature.

(Choose the correct answer)

আধুনিক প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান প্ৰকৃতিগতভাৱে সম্পূৰ্ণ-ৰূপে আগমনাত্মক/ নিগমনাত্মক/ আগমনাত্মক আৰু নিগমনাত্মক উভয়ে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) State the name of that kind of proposition which is about classes.

শ্ৰেণী সম্পৰ্কীয় বচনবিধৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(Continued)

(f) Ideograms directly stand for _____.

(Fill in the blank)

ধাৰণাজ্ঞাপক চিহ্নই প্ৰত্যক্ষভাৱে _____ নিৰ্দেশ কৰে।

(খালী ঠাঁই পূৰ কৰা)

(g) Is truth the property of an argument?

সত্যতা যুক্তিৰ বিষয়বস্তু হয়নে ?

2. Answer the following questions very briefly : 2×4=8

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is an argument?

যুক্তি কি ?

(b) What do you mean by logical constant?

তৰ্কীয় অবিকাৰী বা তৰ্কীয় ধ্ৰুৱক বুলিলে কি বুজা ?

(c) What is class membership proposition?

শ্ৰেণী সদস্যতামূলক বচন কাক বোলে ?

(Turn Over)

(d) Name two logicians who have contributed significantly to the development of symbolic logic.

প্রতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগোৱা দুজন তর্কবিদৰ নাম লিখা।

3. Give short answer of the following questions (any *three*) : 5×3=15

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Write a short note on the nature of logic.

তর্কবিজ্ঞানৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি সম্বন্ধে এটা চমু টোকা লিখা।

(b) What do you mean by argument form? Explain briefly.

যুক্তিৰ আকাৰ বুলিলে কি বুজা? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is symbolic logic? State three characteristics of symbolic logic.

প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞান কাক বোলে? প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write a short note on propositional variable.

বচনাত্মক চলক সম্বন্ধে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) What is general proposition? Name different types of general proposition.

সামান্য বচন কাক বোলে? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সামান্য বচনৰ নাম উল্লেখ কৰা।

4. Write an essay on the development of symbolic logic. 10

প্ৰতীকাত্মক তর্কবিজ্ঞানৰ ক্ৰমবিকাশৰ ওপৰত এখনি ৰচনা লিখা।

Or / নাইবা

What is truth function? Explain the basic truth functions with the help of truth table. 3+7=10

সত্য ফলন কি? সত্য তালিকাৰ সহায়ত মৌলিক সত্য ফলনসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the relation between truth and validity with suitable examples. 10

উপযুক্ত উদাহৰণেৰে সৈতে সত্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What is truth-table method? Explain the truth-table method to test the validity of an argument. 3+7=10

সত্য তালিকা পদ্ধতি কি? যুক্তিৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সত্য তালিকা পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা।

6. Construct truth-table for the following truth functions and find out whether they are tautology, contradictory or contingent statement : 5+5=10

তলত দিয়া সত্য ফলনবোৰৰ সত্য তালিকা গঠন কৰা আৰু ফলনবোৰ স্বতঃসত্য, বিৰোধাত্মক নে অনিৰ্দিষ্ট মানবিশিষ্ট, নিৰ্ণয় কৰা :

(a) $p \cdot (\sim p \vee q)$

(b) $(p \vee q) \cdot (\sim p \supset \sim q)$

Or / নাইবা

What is compound proposition? Explain different kinds of compound proposition with example. 2+8=10

যৌগিক বচন কাক বোলে? যৌগিক বচনৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HE–5016

(Philosophy of Upanishads)

(Honours Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) There are two/three/four Samhitas.

(Choose the correct answer)

সংহিতা দুখন/তিনিখন/চাৰিখন আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Aranyakas and Upanishads are called the Jnanakanda. Is it true?

আৰণ্যক আৰু উপনিষদসমূহক জ্ঞানকাণ্ড বুলি কোৱা হয়। এইটো সত্যনে?

(c) Atman is regarded as the ultimate observer/ ultimate witness.

(Choose the correct answer)

আত্মাক পৰম নিৰীক্ষক/পৰম সাক্ষী বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) What is the ultimate goal of an individual's spiritual pursuit?

এজন ব্যক্তিৰ আধ্যাত্মিক অন্বেষণৰ পৰম লক্ষ্য/উদ্দেশ্য কি?

(e) According to Samkaracharya, Brahman and Atman are one. Is it true?

শংকৰাচার্যৰ মতে, ব্রহ্ম আৰু আত্মা এক। এইটো সত্যনে?

(f) What do the hymns of the Vedas emphasize?

বেদৰ শ্লোকবোৰে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

(Continued)

(g) The oldest surviving systematic interpretation of the Upanishads is the *Gita/Brahma Sutra.*

(Choose the correct answer)

উপনিষদত বর্তি থকা আটাইতকৈ প্রাচীন পদ্ধতিগত ব্যাখ্যা 'গীতা'/'ব্রহ্মসূত্র'ত পোৱা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) What is the etymological meaning of Upanishad?

উপনিষদৰ ব্যুৎপত্তিগত অর্থ কি?

(i) The Self in the _____ state enjoys gross objects.

(Fill in the blank)

জীৱই _____ অৱস্থাত স্থূলবস্তু উপভোগ কৰে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) In Chandogya Upanishad, Brahman is cryptically described as _____.

(Fill in the blank)

ছান্দোগ্য উপনিষদত, ব্রহ্মক ৰহস্যময়ভাৱে _____ বুলি বৰ্ণনা কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(Turn Over)

2. Answer the following questions very briefly : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the early prose Upanishads.
প্ৰাচীন গদ্য উপনিষদসমূহৰ নাম লিখা।

(b) What do you understand by 'Aham Brahmasmi'?
'অহম ব্ৰহ্মাস্মি' বুলিলে কি বুজা ?

(c) What does 'neti neti' mean in the context of defining Brahman?
ব্ৰহ্মক সংজ্ঞায়িত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত 'নেতি নেতি'য়ে কি বুজায় ?

(d) Name two theories of creation.
সৃষ্টিৰ দুটা তত্ত্বৰ নাম লিখা।

(e) What is 'Samsara'?
'সংসাৰ' কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the concept of Karma according to the Upanishads.
উপনিষদে আগবঢ়োৱা অনুসাৰে কৰ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) Discuss the concept of 'cosmic egg' as contained in the Chandogya Upanishad's view regarding the origin of the world.
ছান্দোগ্য উপনিষদত বৰ্ণিত জগতৰ উৎপত্তি-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে 'মহাজাগতিক ডিম্বাণু'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(c) State the relation between the Upanishads and Vedas.
উপনিষদ আৰু বেদৰ মাজৰ সম্বন্ধ বৰ্ণনা কৰা।

(d) Mention the subjects studied in Upanishadic philosophy.
উপনিষদীয় দৰ্শনত আলোচিত বিষয়বস্তুসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Elucidate the concepts of 'creator and creation' as found in the Upanishads.
উপনিষদত পোৱা 'সৃষ্টিকৰ্ত্তা আৰু সৃষ্টি' সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the Upanishadic view of Brahman as cosmic ideal.
মহাজাগতিক আদৰ্শ হিচাপে ব্ৰহ্মৰ উপনিষদীয় মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

4. What is Veda? Write a brief note on the four Vedas. 5+5=10
বেদ কি ? চাৰি বেদৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

Or / নাইবা

Explain briefly the four states of consciousness as found in the Mandukya Upanishad. 10
মাণ্ডুক্য উপনিষদত পোৱা চেতনাৰ চাৰিটা অৱস্থা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the cosmic theory of creation. 10
সৃষ্টিৰ মহাজাগতিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

State the importance of 'Praana' in the theory of creation.
সৃষ্টি তত্ত্বত 'প্ৰাণ'ৰ ভূমিকা কি, লিখা।

6. Discuss after the Upanishads how Karma is related to Samsara. 10
উপনিষদ অনুসাৰে কৰ্ম কিদৰে সংসাৰৰ লগত সম্পৰ্কিত, আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Give an account of the five Sheaths (Koshas) of the Self as expounded in the Taittiriya Upanishad.
তৈতিৰীয় উপনিষদত বৰ্ণিত জীৱৰ পঞ্চকোষ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

7. Elucidate the Upanishadic concept of liberation.
মুক্তি বা মোক্ষৰ উপনিষদীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। 10

Or / নাইবা

Explain at length the nature of Brahman as interpreted in the Upanishads.
উপনিষদত বৰ্ণিত ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ সম্পৰ্কে বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HE–5026

(Philosophy of Gītā)

(Honours Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসাৰী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the literal meaning of the term 'Bhagavadgītā'?

'ভগৱদ্‌গীতা' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অর্থ কি ?

(b) Who authored the book, *Gītā Rahasya*?

'গীতা ৰহস্য' গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

(c) Gandhiji interpreted the *Bhagavadgītā* as the Gospel of Karmayoga. Is it true?

গান্ধীজীয়ে 'ভগৱদ্‌গীতা'ক কর্মযোগৰ পৱিত্র বাণী হিচাপে ব্যাখ্যা কৰিছিল। কথাষাৰ সত্যনে ?

(d) What is Karmayoga?

কর্মযোগ কি ?

(e) Who is the speaker of *Bhagavadgītā*?

'ভগৱদ্‌গীতা'ৰ বক্তা কোন ?

(f) What is the meaning of the term 'Yoga'?

'যোগ' শব্দটোৰ অর্থ কি ?

(g) *Gītā Rahasya* is also known as _____.

(Fill in the blank)

'গীতা ৰহস্য'ক _____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(Continued)

(h) How many Ślokas are there in the *Gītā*?

'গীতা'ত কিমানটা শ্লোক আছে ?

(i) Karmayoga is not opposed to Jñānayoga.

(Write True or False)

কর্মযোগ জ্ঞানযোগৰ বিৰোধী নহয়।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(j) What does Lokasaṁgraha mean?

লোকসংগ্রহ মানে কি ?

2. Give short answers of the following : 2×5=10

তলত দিয়াসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What are Arjuna's main reasons for his initial unwillingness to fight against Kaurava?

কৌৰৱৰ বিপক্ষে আৰম্ভণিতে অর্জুনে যুদ্ধ কৰিবলৈ অনিচ্ছুক হোৱাৰ কাৰণ কি আছিল ?

(b) What is 'Kṣetra'?

'ক্ষেত্র' কি ?

(c) Karma comprises of what kind of actions according to the *Gītā*?

'গীতা'ৰ মতে কর্ম কি কি ক্রিয়াৰ সমষ্টি ?

(Turn Over)

(d) The *Gītā* is particularly influenced by which two Upaniṣads?

'গীতা' বিশেষভাৱে কোন দুখন উপনিষদৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ?

(e) Write the meaning of the verse, 'Karmaṇye-vādhikāraste mā phaleṣu kadāchana'.

'কৰ্মণ্যেবাধিকাৰস্তে মা ফলেষু কদাচন'—এই শ্লোকটিৰ অৰ্থ কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Jñānayoga?

জ্ঞানযোগ কি ?

(b) Write a short note on Niṣkāma Karmayoga.

নিষ্কাম কৰ্মযোগৰ সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Explain the similarity between Niṣkāma Karma of the *Gītā* and Kant's 'dury for duty's sake'.

'গীতা'ৰ নিষ্কাম কৰ্ম আৰু কাণ্টৰ 'কৰ্তব্যৰ বাবে কৰ্তব্য'ৰ সামিল মিল ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(d) What do you mean by Satkāryavāda?

সৎকাৰ্যবাদ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

(e) Write a short note on Uttama Puruṣa.

উত্তম পুৰুষৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Find the relation between Individual Self and Ultimate Reality.

পৰম সত্তাৰ সৈতে জীৱাত্মাৰ সম্পৰ্ক নিৰ্ণয় কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the *Gītā*'s concept of Yoga. What are the different kinds of Yoga?

'গীতা'ৰ যোগৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ যোগ কি কি ?

Or / অথবা

What are Karma, Akarma and Vikarma? Explain with the reference to the *Bhagavadgītā*.

কৰ্ম, অকৰ্ম আৰু বিকৰ্ম কি ? 'ভগৱদ্গীতা'ৰ আধাৰত ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

(b) Explain the concept of Lokasaṁgraha according to Bal Gangadhar Tilak.

বাল গংগাধৰ তিলকৰ লোকসংগ্ৰহৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is Svadharma? How does Svadharma lead towards Mokṣa? Discuss.

স্বধৰ্ম কি? স্বধৰ্ম পালনে কেনেদৰে মুক্তিৰ পথ নিৰ্দেশ কৰে, আলোচনা কৰা।

(c) Explain the difference between Puruṣa and Prakṛti.

পুৰুষ আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the nature of Prakṛti. What are the Guṇas of Prakṛti?

প্ৰকৃতিৰ স্বভাব বা প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহ কি কি?

(Continued)

(d) What do you mean by reconciliation of Yogas? Explain its significance.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ যোগৰ সমন্বয় বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by the concept of Liberation of the *Bhagavadgītā*? Discuss.

'ভগৱদ্‌গীতা'ৰ মোক্ষৰ ধাৰণা বুলিলে কি বুজা? আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.1

(General Philosophy–II)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many theories of truth are there?

সত্য সম্বন্ধীয় মতবাদ কেইটা ?

(b) Truth is property of proposition/argument.

(Choose the correct answer)

সত্য হ'ল বচন/যুক্তিৰ গুণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Name the Philosopher for whom Space is apriori concept.

কোনজন দাৰ্শনিকৰ মতে 'দেশ' অভিজ্ঞতাপূৰ্ব ধাৰণা, তেওঁৰ নাম লিখা।

(d) How many causes are there according to Aristotle?

এৰিষ্টটলৰ মতে কাৰণ কেইপ্ৰকাৰৰ?

(e) Does Hume recognize God as substance?

হিউমে ঈশ্বৰক দ্ৰব্য বুলি স্বীকাৰ কৰেনে?

(f) Name one Philosopher who supports the doctrine of freedom of will.

ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা বা স্বতন্ত্ৰতাবাদ সমৰ্থন কৰা এজন দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(g) Who is the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ জনক কোন?

(h) Existentialism relates truth with subjectivity/objectivity.

(Choose the correct answer)

অস্তিত্ববাদে সত্যক আত্মিকতা/বস্তুনিষ্ঠতাৰ লগত জড়িত বুলি কয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Who wrote the book, *Tractatus Logico-Philosophicus*?

Tractatus Logico-Philosophicus গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(j) According to Ayer, metaphysical propositions are meaningful/meaningless.

(Choose the correct answer)

আয়াৰৰ মতে, অধিবিদ্যামূলক বচনসমূহ অৰ্থপূৰ্ণ/অৰ্থশূন্য।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write short answers from the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the names of two logical positivists.

দুজন তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(b) What is substance according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য কি ?

(c) What is perceptual Space?

প্ৰত্যক্ষগত দেশ কাক বোলে ?

(d) Define cause.

কাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) What is determinism?

নিয়তিবাদ কি ?

3. Answer any *four* questions from the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on the coherence theory of truth.

সত্যৰ সংগতিবাদ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Briefly explain Kant's view on Time.

কাণ্টৰ কাল সম্পৰ্কীয় মতটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) State five characteristics of conceptual time.

ধাৰণাগত কালৰ পাঁচটা লক্ষণ লিখা।

(d) Briefly explain any two arguments in favour of Determinism.

নিয়তিবাদৰ সপক্ষে থকা যি কোনো দুটা যুক্তিৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write the characteristics of Space in brief.

দেশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

(f) Does existence precedes essence? Discuss in brief.

অস্তিত্ব মৌলিকত্বৰ পূৰ্ববৰ্তীনে ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Discuss pragmatic theory of truth. 10

সত্যৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain correspondence theory of truth. Is it satisfactory? Give reasons in support of your answer. 5+5=10

সাদৃশ্যবাদৰ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। এই তত্ত্বটো সন্তোষজনকনে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

5. Discuss the rationalists view on Space and Time. 10

বুদ্ধিবাদীসকলে আগবঢ়োৱা দেশ আৰু কাল সম্পৰ্কীয় মতটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain and examine Hume's view on causation.

হিউমৰ কাৰণতত্ত্বটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

6. Explain the concept of freedom of will. Distinguish between freedom and determinism. 10

ইচ্ছাৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। স্বাধীনতা আৰু নিয়তিবাদৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

Or / অথবা

What is self-determinism? Give arguments in favour of self-determinism.

আত্ম-নিয়ন্ত্রণবাদ কি? আত্ম-নিয়ন্ত্রণবাদৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

7. What is logical positivism? Discuss the characteristics of logical positivism. 10

তৰ্কীয় প্রত্যক্ষবাদ কি? তৰ্কীয় প্রত্যক্ষবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

Or / অথবা

Explain existentialism as a trend of contemporary western philosophy and state its characteristics.

সমকালীন পাশ্চাত্য দর্শনৰ এটি ধাৰা হিচাপে অস্তিত্ববাদৰ ব্যাখ্যা দিয়া আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HG/RC–1016

(General Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) The standpoint of philosophy is regarded as partial/comprehensive.

(Choose the correct answer)

দৰ্শনৰ দৃষ্টিকোণক আংশিক/সামগ্ৰিক বুলি কোৱা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Which branch of Philosophy deals with the problem of values?

দর্শনৰ কোনটো শাখাই প্ৰমূল্যৰ সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে ?

(c) "Mind at the time of birth is a tabula-rasa." Who made this statement?

"জন্মৰ সময়ত মানুহৰ মনটো এখিলা উকা কাগজৰ দৰে হৈ থাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(d) Which Philosopher admitted the existence of Innate Ideas in human mind? (Locke/Descartes/Hume)

(Choose the correct answer)

কোনগৰাকী দাৰ্শনিকে মানুহৰ মনত অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিছিল ? (লক/ডেকার্ট/হিউম)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) _____ argue that known objects do not exist independent of mind. (Realist/Idealist/Materialist)

(Choose the correct answer)

_____সকলৰ মতে জ্ঞেয় বস্তু মনৰ পৰা স্বতন্ত্ৰভাৱে বৰ্তি থাকিব নোৱাৰে। (বাস্তৱবাদী/ভাৱবাদী/জড়বাদী)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name the theory of truth which admits the degrees of truth.

সত্যৰ মাত্ৰাক স্বীকাৰ কৰা সত্যতা বিষয়ক মতবাদটোৰ নাম লিখা।

(g) Immanuel Kant is considered as an advocate of Empiricism/Rationalism/Critical theory.

(Choose the correct answer)

ইমানুৱেল কান্টক অভিজ্ঞতাবাদ/বুদ্ধিবাদ/সবিচাৰবাদৰ পৃষ্ঠপোষক বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) "There is no necessary connection between cause and effect." Who made this statement?

"কাৰণ আৰু কাৰ্যৰ মাজত অনিবাৰ্য সম্পৰ্ক নাথাকে।" এই উক্তিটো কাৰ ?

(i) The substance of Leibniz is also known as _____.

(Fill in the blank)

লেইবনিজৰ দ্ৰব্যক _____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) _____ is the founder of Scientific Realism.

(Fill in the blank)

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ প্ৰৱৰ্তক হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Name two empiricist philosophers.

দুগৰাকী অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(b) Give definition of primary quality with example.

উদাহৰণৰ সৈতে মুখ্য গুণৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা।

(c) Write two differences between Realism and Idealism.

বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Write two characteristics of Space.

দেশৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(Continued)

(e) Write two characteristics of correspondence theory of Truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে সাদৃশ্যবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on any *four* of the following topics : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বিষয় সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা :

(a) Epistemology

জ্ঞানবিদ্যা

(b) Scepticism

সংশয়বাদ

(c) Innate Idea

অন্তর্জাত ধাৰণা

(d) Esse est percipi

প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান

(e) Substance of Spinoza

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্য

(f) Semantic Theory

শব্দাৰ্থবাদ

(Turn Over)

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the nature and scope of philosophy.

দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

(b) Critically explain rationalism as a theory of the source of knowledge.

জ্ঞানৰ উৎপত্তি তত্ত্ব হিচাপে বুদ্ধিবাদ সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Explain Subjective Idealism of Berkeley.

বাৰ্কলেৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write an essay on the nature of Space and Time.

দেশ আৰু কালৰ স্বৰূপৰ বিষয়ে এখন বচনা লিখা।

(e) Explain and examine Hume's view of Causality.

হিউমৰ কাৰণ সম্পৰ্কীয় মতবাদটো সমালোচনাৰ সৈতে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(f) Discuss Descartes' view of Substance.

ডেকার্টৰ দ্ৰব্যৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(Continued)

(g) Critically explain the pragmatic theory of truth.

সত্যতা সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে উপযোগিতাবাদৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(h) Discuss different branches of Realism.

বাস্তৱবাদৰ বিভিন্ন শাখাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.2

(Indian Philosophy–II)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the propounder of Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শনৰ প্রৱর্তক কোন ?

(b) How many Pramanas are accepted by Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শনে কেইটা প্রমাণ স্বীকাৰ কৰিছে ?

(c) What is the main text of Vaisesika philosophy?

বৈশেষিক দর্শনৰ মূল গ্ৰন্থখন কি ?

(d) Vaisesika philosophy accepts four/seven/sixteen kinds of categories (Padarthas).

(Choose the correct answer)

বৈশেষিক দর্শনে চাৰি / সাত / ষোলবিধ পদাৰ্থ স্বীকাৰ কৰিছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Who is the author of *Yoga Sutra*?

'যোগসূত্ৰ'ৰ ৰচক কোন ?

(f) What is the literal meaning of the word 'Yoga'?

'যোগ' শব্দৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(g) Sankhya is the only dualistic system in Indian philosophy.

(Write True or False)

সাংখ্য দর্শন ভাৰতীয় দর্শনৰ একমাত্ৰ দ্বৈতবাদী দর্শন।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(Continued)

(h) Does Sankhya believe in God?

সাংখ্য দর্শনে ঈশ্বৰ বিশ্বাস কৰেনে ?

(i) Sankaracharya's philosophy is known as Advaitavada. Is it true?

শংকৰাচার্যৰ দর্শনক অদ্বৈতবাদ বুলি জনা যায়। কথাষাৰ সঁচানে ?

(j) Who founded qualified monism?

বিশিষ্টাদ্বৈতবাদ কোনে প্ৰৱর্তন কৰিছিল ?

2. Write short answers of the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What are the two main divisions of perception according to Nyaya philosophy?

ন্যায় দর্শন মতে প্ৰত্যক্ষৰ প্ৰধান ভাগ দুটা কি কি ?

(b) Define substance in Vaisesika philosophy.

বৈশেষিক দর্শন মতে দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What are the two prime realities according to Sankhya philosophy?

সাংখ্য দর্শন মতে মুখ্য সত্তা দুটা কি কি ?

(Turn Over)

(d) What do you mean by 'Chitta' according to Yoga philosophy?

যোগ দর্শন মতে 'চিত্ত' বুলিলে কি বুজায় ?

(e) What are the two kinds of Brahman?

ব্রহ্মৰ প্রকাৰ দুটা কি কি ?

3. Answer the following questions (any *four*) : 5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) What are the arguments given by Sankhya for proving the existence of Purusa? Discuss.

পুৰুষৰ অস্তিত্বৰ প্রমাণৰ বাবে সাংখ্য দর্শনে আগবঢ়োৱা যুক্তিবোৰ কি কি ? আলোচনা কৰা।

(b) Write a short note on Vaisesika category of 'Samanya'.

বৈশেষিক দর্শনৰ 'সামান্য' পদার্থৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Briefly discuss the Eight-fold Path of Yoga.

যোগ দর্শনৰ অষ্টাংগিক মার্গৰ বিষয়ে সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

(Continued)

(d) Discuss different types of extraordinary perception.

অলৌকিক প্রত্যক্ষৰ বিভিন্ন প্রকাৰবোৰ আলোচনা কৰা।

(e) Explain Sankhya theory of causation.

সাংখ্য দর্শনৰ কাৰণতত্ত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Distinguish between Indian syllogism and Aristotelian syllogism.

ভাৰতীয় ন্যায় অনুমান আৰু এৰিষ্ট'টলীয় ন্যায় অনুমানৰ মাজত পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

4. What is inference? Discuss Nyaya classification of inference. 2+8=10

অনুমান কি ? ন্যায় দর্শনৰ অনুমানৰ শ্রেণীবিভাজন আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is 'Abhava'? Discuss Vaisesika category of 'Abhava'. 2+8=10

'অভাৱ' কি ? বৈশেষিক দর্শনৰ 'অভাৱ' পদার্থটো আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

5. Explain the nature of Self in Sankhya philosophy. Does Sankhya believe plurality of the Self? Give reasons. 5+5=10

সাংখ্য দর্শনৰ পুৰুষৰ স্বৰূপ বৰ্ণনা কৰা। সাংখ্য দৰ্শনে পুৰুষৰ বহুসত্তা বিশ্বাস কৰেনে? যুক্তি দৰ্শোৱা।

Or / অথবা

Discuss Chittavritti and Chittabhumi in Yoga philosophy. 5+5=10

যোগ দৰ্শনৰ চিত্তবৃত্তি আৰু চিত্তভূমি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

6. Explain Sankhya theory of evolution. 10

সাংখ্য দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the nature of 'Maya' in Sankaracharya's *Advaita Vedanta*.

শংকৰাচাৰ্যৰ 'অদ্বৈত বেদান্ত'ত 'মায়া'ৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

7. Discuss the nature of Brahman in Sankaracharya's philosophy. 10

শংকৰাচাৰ্যৰ দৰ্শনত ব্ৰহ্মৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

(Continued)

Or / অথবা

Discuss the arguments put forward by Ramanujacharya in refutation of Sankaracharya's doctrine of Maya.

শংকৰাচাৰ্যৰ মায়াবাদ খণ্ডন কৰি ৰামানুজাচাৰ্যই আগবঢ়োৱা যুক্তিবোৰ আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-RE-5026

(Western Philosophy)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer in brief/Choose the correct option of the following : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a) "According to Plato, forms have objective realities." Is it true?

"প্লেটোৰ মতে প্রত্যয়সমূহৰ বস্তুনিষ্ঠ সত্তা আছে।" এইটো সত্যনে ?

(b) According to Aristotle, God is formless matter/matterless pure form.

এৰিষ্টট'লৰ মতে ঈশ্বৰ হৈছে আকাৰবিহীন উপাদান/উপাদানবিহীন বিশুদ্ধ আকাৰ।

(c) Of whom the theory regarding the relation between mind and body is known as 'the theory of interactionism'?

মন আৰু দেহৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় কাৰ মতবাদটোক 'পৰস্পৰ ক্ৰিয়াবাদ তত্ত্ব' নামে জনা যায়?

(d) "Monads are indivisible, self-active and spiritual units." Is it correct?

"ম'নাডসমূহ হৈছে অবিভাজ্য, স্বয়ংসক্ৰিয় আৰু আধ্যাত্মিক একক।" এইটো শুদ্ধনে?

(e) What is the meaning of the term 'tabula rasa'?

'Tabula rasa' শব্দৰ অৰ্থ কি?

(f) To whom Spinoza has designated as 'Natura Naturans' as a prime cause of the universe?

স্পিনোজাই কাক বিশ্বৰ মূল কাৰণ হিচাপে 'Natura Naturans' বুলি অভিহিত কৰিছে?

(Continued)

(g) Is Berkeley's idealism subjective?

বাৰ্কলিৰ ভাৱবাদ আত্মগত হয়নে?

(h) Give one example of primary quality.

মুখ্য গুণৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

(i) What is known as the theory of knowledge of Kant?

কাণ্টৰ জ্ঞানতত্ত্বৰ মতবাদটো কি বুলি জনা যায়?

(j) How many categories of knowledge are there according to Kant?

কাণ্টৰ মতে জ্ঞানৰ প্ৰবৰ্গ কেইটা?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) According to Aristotle, what are the two fundamental categories through which we can explain the whole world?

এৰিষ্টট'লৰ মতে সমগ্ৰ জগতক কোন দুটা মৌলিক প্ৰবৰ্গৰ জৰিয়তে আমি ব্যাখ্যা কৰিব পাৰোঁ?

(Turn Over)

(b) What are the two evils according to Augustine?

আগষ্টাইনৰ মতে দুই প্ৰকাৰৰ অশুভ বা অমঙ্গল কি কি ?

(c) "According to Spinoza, out of the infinite numbers of qualities or attributes of God, we are able to know only two of them." What are these two attributes?

"স্পিনোজাৰ মতে ঈশ্বৰৰ অনন্ত গুণৰ ভিতৰত আমি মাত্ৰ দুটা গুণকহে জানিব পাৰোঁ।" এই গুণ দুটা কি কি ?

(d) What is the meaning of 'esse est percipi'?

'Esse est percipi'ৰ অৰ্থ কি ?

(e) What are the two forms of sensibility?

সংবেদনৰ আকাৰ দুটা কি কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain briefly the concept of 'Freedom of Will' of Augustine.

আগষ্টাইনৰ 'ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) Elaborate Descartes' theory of 'mind-body dualism'.

ডেকার্টৰ 'মন-দেহৰ দ্বৈতবাদ' তত্ত্বটোৰ বিতংকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Explain 'pre-established harmony' of Leibniz.

লাইব্নিজৰ 'পূৰ্ব প্ৰতিষ্ঠিত সামঞ্জস্যবাদ' ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a note on primary quality and secondary quality of John Locke.

জন ল'কৰ মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(e) Elaborate briefly Kant's concepts of Space and Time as explained in his 'transcendental aesthetic'.

কাণ্টে তেখেতৰ 'transcendental aesthetic'ত দেশ আৰু কালৰ ধাৰণাক কিদৰে বৰ্ণনা কৰিছে সেই বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) How does Kant synthesise rationalism and empiricism in his critical theory? Explain.

কাণ্টে তেখেতৰ বিচাৰবাদত বুদ্ধিবাদ আৰু অভিজ্ঞতাবাদৰ সমন্বয় কেনেকৈ সাধন কৰিছে ? ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Critically examine Plato's doctrine of forms or ideas.

প্লেটোৰ আকাৰ বা ধাৰণা-সম্বন্ধীয় মতবাদৰ বিচাৰমূলক অনুসন্ধান কৰা।

(b) Discuss Aristotle's concepts of potentiality and actuality as the two positions of form and matter.

আকাৰ আৰু উপাদান দুটা অৱস্থা হিচাপে এৰিষ্টটলৰ সম্ভাৱনীয়তা আৰু বাস্তৱিকতাৰ ধাৰণা দুটা আলোচনা কৰা।

(c) How does Descartes establish 'cogito ergo sum' as the first certainty in his philosophy? Critically analyze.

'Cogito ergo sum'ক ডেকার্টে তেখেতৰ দৰ্শনত প্ৰথম নিশ্চয়তা হিচাপে কেনেকৈ প্ৰতিষ্ঠা কৰে, সেই সন্দৰ্ভত বিচাৰাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

(d) Discuss the theory of Monads of Leibniz.

লাইবনিজৰ ম'নাড তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(e) Explain Hume's theory of causation.

হিউমৰ কাৰণতা তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(f) Critically discuss Hume's 'sceptical doubt'.

হিউমৰ 'সংশয়বাদী সন্দেহ'ৰ বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(g) How does Kant establish relation between sensibility and understanding? Explain.

কাণ্টে কেনেকৈ সংবেদনশীলতা আৰু বোধৰ মাজত সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছে? ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain Spinoza's Pantheism as a theory of the relation between God and world.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় তত্ত্ব হিচাপে স্পিনোজাৰ সৰ্বেশ্বৰবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–RE–5016

(Contemporary Indian Philosophy)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Who was the author of *The Life Divine*?

The Life Divine গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

(b) Radhakrishnan regards man as essentially spiritual/material being.

(Choose the correct answer)

ৰাধাকৃষ্ণণে মানুহক মূলতঃ আধ্যাত্মিক/জড় সত্তাৰূপে গণ্য কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Aurobindo's philosophy of Yoga is also known as _____.

(Fill in the blank)

অৰবিন্দৰ যোগ দৰ্শনক _____ নামেৰেও জনা যায়।

(খালী ঠাঁই পূৰণ কৰা)

(d) According to Radhakrishnan, intuition is contrary to intellect.

(Write True or False)

ৰাধাকৃষ্ণণৰ মতে স্বজ্ঞা বুদ্ধিৰ বিপৰীত।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(e) "According to Gandhi—Truth is God." Is the statement true?

"গান্ধীৰ মতে—সত্যই ঈশ্বৰ।" কথাষাৰ সত্যনে?

(f) Who was the author of *The Ethics of The Vedanta*?

The Ethics of The Vedanta গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন?

(g) Is 'Non-violence' a negative term for Gandhi?

গান্ধীৰ বাবে 'অহিংসা' এটা নঞৰ্থক শব্দ আছিলনে?

(h) "Creation, according to Aurobindo is the expression of joy." Is it true?

"অৰবিন্দৰ মতে সৃষ্টি হৈছে আনন্দৰ প্ৰকাশ।" এইটো সত্যনে?

(i) "The ultimate goal of human life should be Sarvamukti." Who made this statement?

"মানৱ জীৱনৰ পৰম লক্ষ্য হ'ল সৰ্বমুক্তি।" উক্তিটো কাৰ?

(j) Write the name of one masterwork of Vivekananda.

বিবেকানন্দ ৰচিত প্ৰখ্যাত গ্ৰন্থ এখনৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by 'Saccidananda'?

'সচ্চিদানন্দ' মানে কি?

(b) Mention two limitations of intellect according to Radhakrishnan.

ৰাধাকৃষ্ণণৰ মতে বুদ্ধিৰ দুটা সীমাবদ্ধতাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(c) What is meant by 'Satyagraha'?

'সত্যাগ্ৰহ' বুলিলে কি বুজা?

(d) Write Gandhi's two criticisms against industrialization.

উদ্যোগীকৰণৰ বিৰোধিতা কৰি গান্ধীয়ে আগবঢ়োৱা দুটা সমালোচনা লিখা।

(e) What is 'Universal Religion' for Vivekananda?

বিবেকানন্দৰ মতে 'বিশ্বজনীন ধৰ্ম' বুলিলে কি বুজা?

3. Write short notes on the following topics (any *four*) : 5×4=20

তলত দিয়া বিষয়সমূহ সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Aurobindo's Supermind

অৰবিন্দৰ অতিমানস

(Continued)

(b) Gandhi's concept of Sarvodaya

গান্ধীৰ সৰ্বোদয়ৰ ধাৰণা

(c) Vivekananda's philosophy of education

বিবেকানন্দৰ শিক্ষাৰ দৰ্শন

(d) Radhakrishnan's notion of religious experience

ৰাধাকৃষ্ণণৰ ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাৰ ধাৰণা

(e) Radhakrishnan's view on the need of intuition in philosophy

দৰ্শনত স্বজ্ঞাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে ৰাধাকৃষ্ণণৰ মত

(f) Swadeshi

স্বদেশী

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the salient features of Aurobindo's theory of evolution.

অৰবিন্দৰ বিৱৰ্তনবাদৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

(b) Discuss Vivekananda's concept of Practical Vedanta.

বিবেকানন্দৰ ব্যৱহাৰিক বেদান্তৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(c) Explain the relation between intellect and intuition according to Radhakrishnan.

ৰাধাকৃষ্ণণৰ মতে বুদ্ধি আৰু স্বজ্ঞাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss Gandhi's concept of Non-violence.

গান্ধীৰ অহিংসা নীতিৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Is Gandhi's concept of Swadeshi relevant to the present-day economy? Discuss.

বৰ্তমান সময়ৰ অৰ্থনীতিত গান্ধীৰ স্বদেশীৰ ধাৰণাটো প্ৰাসংগিকনে? আলোচনা কৰা।

(f) Discuss Radhakrishnan's concept of 'man'.

ৰাধাকৃষ্ণণে দিয়া 'মানুহ'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(g) Explain Aurobindo's 'three-fold process of transformation'.

অৰবিন্দৰ 'তিনি-তৰপীয়া ৰূপান্তৰ' প্ৰণালী'টো ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(h) "Education is a process of Self-realization." Explain with reference to Vivekananda.

"শিক্ষা হ'ল আত্মউপলব্ধিৰ এক প্ৰক্ৰিয়া।" বিবেকানন্দৰ প্ৰসংগত কথাষাৰ আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

Paper : 5.1

(General Philosophy–II)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) How many theories of truth are there?

সত্য সম্বন্ধীয় মতবাদ কেইটা ?

(b) Truth is property of proposition/argument.

(Choose the correct answer)

সত্য হ'ল বচন/যুক্তিৰ গুণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Name the Philosopher for whom Space is apriori concept.

কোনজন দাৰ্শনিকৰ মতে 'দেশ' অভিজ্ঞতাপূৰ্ব ধাৰণা, তেওঁৰ নাম লিখা।

(d) How many causes are there according to Aristotle?

এৰিষ্টটলৰ মতে কাৰণ কেইপ্ৰকাৰৰ?

(e) Does Hume recognize God as substance?

হিউমে ঈশ্বৰক দ্ৰব্য বুলি স্বীকাৰ কৰেনে?

(f) Name one Philosopher who supports the doctrine of freedom of will.

ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা বা স্বতন্ত্ৰতাবাদ সমৰ্থন কৰা এজন দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(g) Who is the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ জনক কোন?

(Continued)

(h) Existentialism relates truth with subjectivity/objectivity.

(Choose the correct answer)

অস্তিত্ববাদে সত্যক আত্মিকতা/বস্তুনিষ্ঠতাৰ লগত জড়িত বুলি কয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Who wrote the book, *Tractatus Logico-Philosophicus*?

Tractatus Logico-Philosophicus গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(j) According to Ayer, metaphysical propositions are meaningful/meaningless.

(Choose the correct answer)

আয়াৰৰ মতে, অধিবিদ্যামূলক বচনসমূহ অৰ্থপূৰ্ণ/অৰ্থশূন্য।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write short answers from the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the names of two logical positivists.

দুজন তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(Turn Over)

(b) What is substance according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য কি ?

(c) What is perceptual Space?

প্ৰত্যক্ষগত দেশ কাক বোলে ?

(d) Define cause.

কাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) What is determinism?

নিয়তিবাদ কি ?

3. Answer any *four* questions from the following : 5×4=20

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on the coherence theory of truth.

সত্যৰ সংগতিবাদ তত্ত্বটোৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Briefly explain Kant's view on Time.

কাণ্টৰ কাল সম্পৰ্কীয় মতটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(c) State five characteristics of conceptual time.

ধাৰণাগত কালৰ পাঁচটা লক্ষণ লিখা।

(d) Briefly explain any two arguments in favour of Determinism.

নিয়তিবাদৰ সপক্ষে থকা যি কোনো দুটা যুক্তিৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write the characteristics of Space in brief.

দেশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ লিখা।

(f) Does existence precedes essence? Discuss in brief.

অস্তিত্ব মৌলিকত্বৰ পূৰ্বৱৰ্তীনে ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Discuss pragmatic theory of truth. 10

সত্যৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain correspondence theory of truth. Is it satisfactory? Give reasons in support of your answer. 5+5=10

সাদৃশ্যবাদৰ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। এই তত্ত্বটো সন্তোষজনকনে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(Turn Over)

5. Discuss the rationalists view on Space and Time. 10

বুদ্ধিবাদীসকলে আগবঢ়োৱা দেশ আৰু কাল সম্পৰ্কীয় মতটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain and examine Hume's view on causation.

হিউমৰ কাৰণতত্ত্বটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

6. Explain the concept of freedom of will. Distinguish between freedom and determinism. 10

ইচ্ছাৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। স্বাধীনতা আৰু নিয়তিবাদৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

Or / অথবা

What is self-determinism? Give arguments in favour of self-determinism.

আত্ম-নিয়ন্ত্রণবাদ কি? আত্ম-নিয়ন্ত্রণবাদৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

7. What is logical positivism? Discuss the characteristics of logical positivism. 10

তৰ্কীয় প্রত্যক্ষবাদ কি? তৰ্কীয় প্রত্যক্ষবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

Or / অথবা

Explain existentialism as a trend of contemporary western philosophy and state its characteristics.

সমকালীন পাশ্চাত্য দৰ্শনৰ এটি ধাৰা হিচাপে অস্তিত্ববাদৰ ব্যাখ্যা দিয়া আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-RE-5026

(Western Philosophy)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer in brief/Choose the correct option of the following : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a) "According to Plato, forms have objective realities." Is it true?

"প্লেটোৰ মতে প্রত্যয়সমূহৰ বস্তুনিষ্ঠ সত্তা আছে।" এইটো সত্যনে ?

(b) According to Aristotle, God is formless matter/matterless pure form.

এৰিষ্টটলৰ মতে ঈশ্বৰ হৈছে আকাৰবিহীন উপাদান/উপাদানবিহীন বিশুদ্ধ আকাৰ।

(c) Of whom the theory regarding the relation between mind and body is known as 'the theory of interactionism'?

মন আৰু দেহৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় কাৰ মতবাদটোক 'পৰস্পৰ ক্ৰিয়াবাদ তত্ত্ব' নামে জনা যায়?

(d) "Monads are indivisible, self-active and spiritual units." Is it correct?

"ম'নাডসমূহ হৈছে অবিভাজ্য, স্বয়ংসক্ৰিয় আৰু আধ্যাত্মিক একক।" এইটো শুদ্ধনে?

(e) What is the meaning of the term 'tabula rasa'?

'Tabula rasa' শব্দৰ অৰ্থ কি?

(f) To whom Spinoza has designated as 'Natura Naturans' as a prime cause of the universe?

স্পিনোজাই কাক বিশ্বৰ মূল কাৰণ হিচাপে 'Natura Naturans' বুলি অভিহিত কৰিছে?

(Continued)

(g) Is Berkeley's idealism subjective?

বাৰ্কলিৰ ভাৱবাদ আত্মগত হয়নে?

(h) Give one example of primary quality.

মুখ্য গুণৰ এটি উদাহৰণ দিয়া।

(i) What is known as the theory of knowledge of Kant?

কাণ্টৰ জ্ঞানতত্ত্বৰ মতবাদটো কি বুলি জনা যায়?

(j) How many categories of knowledge are there according to Kant?

কাণ্টৰ মতে জ্ঞানৰ প্ৰবৰ্গ কেইটা?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) According to Aristotle, what are the two fundamental categories through which we can explain the whole world?

এৰিষ্ট'টলৰ মতে সমগ্ৰ জগতক কোন দুটা মৌলিক প্ৰবৰ্গৰ জৰিয়তে আমি ব্যাখ্যা কৰিব পাৰোঁ?

(Turn Over)

(b) What are the two evils according to Augustine?

আগষ্টাইনৰ মতে দুই প্ৰকাৰৰ অশুভ বা অমঙ্গল কি কি ?

(c) "According to Spinoza, out of the infinite numbers of qualities or attributes of God, we are able to know only two of them." What are these two attributes?

"স্পিনোজাৰ মতে ঈশ্বৰৰ অনন্ত গুণৰ ভিতৰত আমি মাত্ৰ দুটা গুণকহে জানিব পাৰোঁ।" এই গুণ দুটা কি কি ?

(d) What is the meaning of 'esse est percipi'?

'Esse est percipi'ৰ অৰ্থ কি ?

(e) What are the two forms of sensibility?

সংবেদনৰ আকাৰ দুটা কি কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain briefly the concept of 'Freedom of Will' of Augustine.

আগষ্টাইনৰ 'ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) Elaborate Descartes' theory of 'mind-body dualism'.

ডেকার্টৰ 'মন-দেহৰ দ্বৈতবাদ' তত্ত্বটোৰ বিতংকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Explain 'pre-established harmony' of Leibniz.

লাইব্নিজৰ 'পূৰ্ব প্ৰতিষ্ঠিত সামঞ্জস্যবাদ' ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a note on primary quality and secondary quality of John Locke.

জন ল'কৰ মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(e) Elaborate briefly Kant's concepts of Space and Time as explained in his 'transcendental aesthetic'.

কাণ্টে তেখেতৰ 'transcendental aesthetic'ত দেশ আৰু কালৰ ধাৰণাক কিদৰে বৰ্ণনা কৰিছে সেই বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) How does Kant synthesise rationalism and empiricism in his critical theory? Explain.

কাণ্টে তেখেতৰ বিচাৰবাদত বুদ্ধিবাদ আৰু অভিজ্ঞতাবাদৰ সমন্বয় কেনেকৈ সাধন কৰিছে ? ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Critically examine Plato's doctrine of forms or ideas.

প্লেটোৰ আকাৰ বা ধাৰণা-সম্বন্ধীয় মতবাদৰ বিচাৰমূলক অনুসন্ধান কৰা।

(b) Discuss Aristotle's concepts of potentiality and actuality as the two positions of form and matter.

আকাৰ আৰু উপাদান দুটা অৱস্থা হিচাপে এৰিষ্টটলৰ সম্ভাৱনীয়তা আৰু বাস্তৱিকতাৰ ধাৰণা দুটা আলোচনা কৰা।

(c) How does Descartes establish 'cogito ergo sum' as the first certainty in his philosophy? Critically analyze.

'Cogito ergo sum'ক ডেকার্টে তেখেতৰ দৰ্শনত প্ৰথম নিশ্চয়তা হিচাপে কেনেকৈ প্ৰতিষ্ঠা কৰে, সেই সন্দৰ্ভত বিচাৰাত্মক বিশ্লেষণ কৰা।

(d) Discuss the theory of Monads of Leibniz.

লাইবনিজৰ ম'নাড তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(e) Explain Hume's theory of causation.

হিউমৰ কাৰণতা তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(f) Critically discuss Hume's 'sceptical doubt'.

হিউমৰ 'সংশয়বাদী সন্দেহ'ৰ বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(g) How does Kant establish relation between sensibility and understanding? Explain.

কাণ্টে কেনেকৈ সংবেদনশীলতা আৰু বোধৰ মাজত সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছে? ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain Spinoza's Pantheism as a theory of the relation between God and world.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় তত্ত্ব হিচাপে স্পিনোজাৰ সৰ্বেশ্বৰবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HC–3016

(Western Philosophy : Descartes to Hegel)

(Honours Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following by stating if the statement is True or False : 1×10=10

নিম্নলিখিত উক্তিসমূহ সত্য নে অসত্য নিৰূপণ কৰা :

(a) Descartes advocates psycho-physical parallelism.

ডেকার্ট হ'ল মনো-দৈহিক সমান্তৰালবাদৰ প্ৰবক্তা।

(b) Spinoza's system is strictly deterministic.

স্পিনোজাৰ পদ্ধতি হ'ল কঠোৰভাৱে নির্ধাৰাত্মক।

(c) Leibniz sought to construct a system of thought which would possess the certainty of mathematics.

লাইব্‌নিজে চিন্তাৰ এক পদ্ধতি গঠন কৰিবলৈ বিচাৰিছিল যিয়ে গাণিতিক নিশ্চয়তা প্রদান কৰে।

(d) According to Hegel, absolute is a 'Complete Whole'.

হেগেলৰ মতে, পৰমসত্তা এক 'পূর্ণ সমগ্রতা'।

(e) For Locke, thinking is the essence of soul.

ল'কৰ মতে, চিন্তা হ'ল আত্মাৰ সাৰসত্তা।

(f) According to Hume, sensations arise in the soul from unknown causes.

হিউমৰ মতে, সংবেদনসমূহ আত্মাত অজ্ঞাত কাৰণৰ পৰা উদয় হয়।

(g) Kant says, "There can be no doubt that all knowledge begins with experience".

কাণ্টৰ মতে, "ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই যে সকলো প্রকাৰৰ জ্ঞান অভিজ্ঞতাৰ পৰাই আৰম্ভ হয়"।

(Continued)

(h) Kant holds that forms of intelligence depend on the phenomenal order.

কাণ্টে কয় যে বুদ্ধিৰ প্রকাৰসমূহ অৱভাসিক ৰূপৰ ক্রমৰ ওপৰত নির্ভৰ কৰে।

(i) According to Hegel, the business of philosophy is to know the world of nature.

হেগেলৰ মতে, প্রকৃতি জগতক জনাটোৱেই হৈছে দর্শনৰ কাম।

(j) For Hegel, logic is different from philosophy.

হেগেলৰ মতে, তর্কবিদ্যা দর্শনৰ পৰা পৃথক।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention two characteristics of Descartes' philosophy that contribute to it being called Modern.

ডেকার্টৰ দর্শনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা যিয়ে ইয়াক আধুনিক বুলি গণ্য কৰাত অবিহণা যোগায়।

(b) What is the meaning of *Natura Naturata* as understood by Spinoza?

স্পিনোজাই বুজোৱা *Natura Naturata*ৰ অর্থ কি?

(Turn Over)

(c) What is the nature of Leibnizian monads?

লাইব্‌নিজীয় ম'নাডৰ স্বৰূপ কি ?

(d) What features distinguish primary qualities from secondary qualities in Locke's philosophy?

ল'কৰ দৰ্শনত কি বৈশিষ্ট্যই মুখ্য আৰু গৌণ গুণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰে ?

(e) What does Hume understand by 'impressions'?

'Impressions' (মুদ্রণ) বুলিলে হিউমে কি বুজায় ?

3. Write short notes on any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Descartes' method in Philosophy

দৰ্শনত ডেকার্টৰ পদ্ধতি

(b) Leibniz's theory of pre-established harmony

লাইব্‌নিজৰ পূৰ্ব-প্ৰতিষ্ঠিত শৃংখলাবাদ

(c) Substances in Locke's philosophy

ল'কৰ দৰ্শনত দ্ৰব্য

(Continued)

(d) Kant's 'forms of intuition'

কাণ্টৰ 'অন্তর্জ্ঞানৰ আকাৰ'

(e) 'Being' in Hegel's philosophy

হেগেলৰ দৰ্শনত 'সত্তা'

(f) Hegel's Master-Slave Dialectic

হেগেলৰ Master-Slave দ্বন্দ্ব

4. Answer any *four* of the following : 10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a note on Descartes' doctrine regarding relation of mind and body.

ডেকার্টৰ মন আৰু দেহৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কীয় মতবাদটোৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(b) Write an essay on Spinoza's universal substance.

স্পিনোজাৰ সার্বিক দ্রব্য সম্বন্ধে এখনি ৰচনা লিখা।

(c) Elucidate Berkeley's doctrine that 'existence consists in being perceived' (*esse est percepi*).

বাৰ্কলিৰ 'প্ৰত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান' মতবাদটো যথাৰ্থভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

(d) Discuss Hume's denial of 'Soul-substance'.

হিউমে 'আত্মা দ্রব্য'ক কেনেদৰে অস্বীকাৰ কৰিছে, আলোচনা কৰা।

(e) "Knowledge consists of synthetic *a priori* judgments." Discuss.

"জ্ঞান সংশ্লেষণাত্মক অভিজ্ঞতাপূর্ব বচনেৰে গঠিত।" আলোচনা কৰা।

(f) Give an account of Hegel's dialectical method.

হেগেলৰ দ্বান্দ্বিক পদ্ধতিৰ মূল্য নিৰূপণ কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-3026

(Indian Philosophy—II)

(Honours Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Sāṃkhya philosophy believes in how many Ultimate Realities?

সাংখ্য দর্শনে কিমানটা পৰম সত্তাত বিশ্বাস কৰে ?

(b) There are four/five/three parts in Prāṇāyāma.

(Choose the correct answer)

প্রাণায়ামত চাৰিটা/পাঁচটা/তিনিটা অংগ আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Name one orthodox Indian philosophical system which accepts atomistic pluralism and logical realism.

পৰমাণুৰ বহুত্ববাদ আৰু যৌক্তিক বাস্তৱবাদ স্বীকাৰ কৰা ভাৰতীয় দৰ্শনৰ আস্তিক সম্প্রদায় এটাৰ নাম লিখা।

(d) Name the school of Indian Philosophy which is based on the Karma-Kāṇḍa of the Vedas.

বেদৰ কৰ্মকাণ্ডৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্প্রদায়টোৰ নাম লিখা।

(e) Name the Mīmāṃsā philosopher whose philosophical views are called 'Guru-motto'.

মীমাংসা দৰ্শনৰ কোনগৰাকী দাৰ্শনিকৰ মতবাদক 'গুৰু-মত' বুলি কোৱা হয়?

(f) What is the meaning of the term 'Khyāti'?

'খ্যাতি' শব্দৰ অর্থ কি?

(g) Who is the founder of Qualified Monism in Indian Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত বিশিষ্টাদ্বৈতবাদৰ প্রবর্তক কোন?

(h) Śaṅkarācārya's Brahman is known as Saguṇa Brahman/Nirguṇa Brahman.

(Choose the correct answer)

শঙ্কৰাচার্যৰ ব্রহ্মক সগুণ ব্রহ্ম/নির্গুণ ব্রহ্ম বুলি জনা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Who is the founder of Neo-Vaiṣṇavism in Assam?

অসমত নৱ-বৈষ্ণৱবাদৰ প্রবর্তক কোন?

(j) Did Śaṅkaradeva believe in Incarnation?

শঙ্কৰদেৱে 'অৱতাৰ'ত বিশ্বাস কৰিছিলনে?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলত উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name any two ancient Vaiṣṇava thinkers.

যি কোনো দুজন প্ৰাচীন বৈষ্ণৱবাদী চিন্তাবিদৰ নাম লিখা।

(b) What is Pakṣadharmatā in Nyāya Philosophy?

ন্যায় দৰ্শনত পক্ষধৰ্মতা মানে কি ?

(c) According to Mīmāṃsā system, Anupalabdhi is of two kinds. Name them.

মীমাংসা দৰ্শনৰ মতে, অনুপলব্ধি দুই প্ৰকাৰৰ। এইবোৰৰ নাম লিখা।

(d) What is Rāmānuja's concept of Aprthaksiddhi?

ৰামানুজৰ অপৃথক্‌সিদ্ধিৰ ধাৰণাটো কি ?

(e) What is Kīrtana Bhakti?

কীৰ্ত্তন ভক্তি কাক বোলে ?

(Continued)

3. Answer any *four* questions from the following : 5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নৰ পৰা যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write about the nature of Guṇas as described in Sāṃkhya philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনত ব্যাখ্যা কৰা ধৰণে গুণৰ স্বৰূপ সম্বন্ধে লিখা।

(b) Explain very briefly about the Sāṃkhya theory of Satkāryavāda.

সাংখ্য দৰ্শনৰ সৎকাৰ্যবাদ তত্ত্বটো অতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a short note on Cittabhūmi of Yoga philosophy.

যোগ দৰ্শনৰ চিত্তভূমি সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(d) Distinguish between Svārthānumāna and Parārthānumāna.

স্বাৰ্থানুমান আৰু পৰাৰ্থানুমানৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(e) Write briefly about Vaiśeṣika Category of Sāmānya or Generality.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ সামান্য পদাৰ্থৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(Turn Over)

(f) Explain in brief the concept of God in Śaṅkaradeva's philosophy.

শঙ্কৰদেৱৰ দৰ্শনত ঈশ্বৰৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the nature of Puruṣa in Sāṃkhya philosophy? Discuss in brief about the five proofs for the existence of Puruṣa. 3+7=10

সাংখ্য দৰ্শনত পুৰুষৰ স্বৰূপ কি? পুৰুষৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় পাঁচটা প্ৰমাণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is Cittavṛtti? Explain Cittavṛtti Nirodha of Yoga philosophy.

চিত্তবৃত্তি মানে কি? যোগ দৰ্শনৰ চিত্তবৃত্তিৰ নিৰোধ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Define the concept of Nyāya perception. Explain the three modes of ordinary perception. 10

ন্যায় প্ৰত্যক্ষৰ ধাৰণাৰ সংজ্ঞা দিয়া। লৌকিক প্ৰত্যক্ষৰ তিনিটা পৰ্যায় বা স্তৰৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

Or / নাইবা

Define Abhāva of Vaiśeṣika philosophy. Explain briefly the different kinds of Abhāva.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ অভাৱৰ সংজ্ঞা দিয়া। অভাৱৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is Khyātivāda? Explain Mīmāṃsā theory of Khyātivāda. 10

খ্যাতিবাদ কাক বোলে? মীমাংসা দৰ্শনৰ খ্যাতিবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Explain briefly the Mīmāṃsā view of Arthāpatti.

মীমাংসা দৰ্শনৰ অৰ্থাপত্তি প্ৰমাণৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Critically explain the Śaṅkarācārya's concept of Brahman. 10

শঙ্কৰাচাৰ্যৰ ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

What is Vaiṣṇavism? Explain the Neo-Vaiṣṇavism of Śaṅkaradeva.

বৈষ্ণৱবাদ মানে কি? শঙ্কৰদেৱৰ নৱ-বৈষ্ণৱবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-3036

(Ethics)

(Honours Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer Either in English or in Assamese

1. State whether the following statements are True or False : 1×10=10

নিম্নলিখিত উক্তিসমূহ সত্য নে অসত্য নিৰূপণ কৰা :

(a) Social ethics is concerned with what is right and wrong, good and bad, in respect of character and conduct.

সামাজিক নীতিবিদ্যা হ'ল চৰিত্ৰ আৰু আচৰণৰ ক্ষেত্ৰত শুদ্ধ আৰু অশুদ্ধ, ভাল আৰু বেয়াৰ লগত সম্পৰ্কিত।

(b) Normative ethics is a study from outside of a system of beliefs and practices of a social group.

আদর্শনিষ্ঠ নীতিবিদ্যা হ'ল এটা সামাজিক গোটৰ বিশ্বাস আৰু অনুশীলন বহির্ভূত পদ্ধতিৰ অধ্যয়ন।

(c) For Bentham, happiness is reducible to pleasure.

বেন্থামৰ মতে, সুখক আনন্দৰ স্তৰলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰিব পাৰি।

(d) Mill advocates Hedonistic Utilitarianism.

মিল হ'ল সুখবাদী উপযোগিতাবাদৰ প্ৰবক্তা।

(e) Kant distinguishes between perfect and imperfect duties.

কান্টে পূৰ্ণ (perfect) আৰু অপূৰ্ণ (imperfect) কৰ্তব্যৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰে।

(f) Hippocratic Oath is an example of Professional Ethics.

চিকিৎসাবিদৰ শপত (Hippocratic Oath) হ'ল বৃত্তিমূলক নীতিবিদ্যাৰ এটা উদাহৰণ।

(g) Professional Ethics applies to profession relating to divinity.

বৃত্তিমূলক নীতিবিদ্যা দেবত্বৰ লগত জড়িত বৃত্তিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য।

(Continued)

(h) Kant is an advocate of reformative theory of punishment.

কান্ট হ'ল শাস্তিৰ সংশোধনাত্মক মতবাদৰ প্ৰবক্তা।

(i) According to Bauddha Brahmavihāra, "I should sacrifice myself to save the life of others".

বৌদ্ধ ব্ৰহ্মবিহাৰৰ ধাৰণা অনুসাৰে "আনৰ জীৱন ৰক্ষাৰ বাবে মই মোৰ জীৱন উৎসৰ্গা কৰা উচিত"।

(j) The Śvetāmbaras believe that women cannot get liberation.

শ্বেতাম্বৰসকলে বিশ্বাস কৰে যে নাৰীয়ে মুক্তি লাভ কৰিব নোৱাৰে।

$2 \times 5 = 10$

2. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Why 'objects of moral judgment' are termed as such?

'নৈতিক বিচাৰৰ বিষয়বস্তু'ক কিয় নৈতিক বিচাৰৰ বিষয়বস্তু বুলি কোৱা হয় ?

(b) What do you understand by moral obligation?

নৈতিক বাধ্য-বাধকতা বুলিলে কি বুজা ?

(c) What is the meaning or requirement of 'Principle of Universalizability'?

'সাৰ্বজনীনতা নীতি'ৰ অৰ্থ কি ?

(Turn Over)

(d) What does Kant understand by 'Kingdom of Ends'?

'লক্ষ্য বা আদর্শৰ ৰাজ্য (Kingdom of Ends)' ৰুলিলে কান্টে কি বুজাইছে ?

(e) What is a Hedonistic Calculus?

সুখবাদী কলন অথবা গণনাপদ্ধতি (Hedonistic Calculus) কি ?

3. Write short notes on the following (any *four*) : 5×4=20

তলত দিয়াৰোৰৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Postulates of morality

নৈতিকতাৰ স্বতঃসিদ্ধ নীতি

(b) Kant's deontological ethics

কান্টৰ কৰ্তব্যমূলক নীতিবিদ্যা

(c) Bentham's utilitarianism

বেন্থামৰ উপযোগিতাবাদ

(d) Deterrent theory of punishment

শাস্তিৰ প্ৰতিৰোধাত্মক মতবাদ

(Continued)

(e) Bauddha Pañcaśīla

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ পঞ্চশীল

(f) Jaina Triratna

জৈন ত্ৰিৰত্ন

4. Answer the following questions (any *four*) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Explain and elucidate Aristotle's virtue ethics.

এৰিষ্টটলৰ সদ্‌গুণ সম্পৰ্কীয় নৈতিক মতবাদটো স্পষ্টকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Write an essay on Mill's ethical theory.

মিলৰ নৈতিক মতবাদৰ বিষয়ে এখনি ৰচনা লিখা।

(c) Write a note on retributive theory of punishment.

শাস্তিৰ প্ৰতিশোধমূলক মতবাদ সম্বন্ধে এটি টোকা লিখা।

(d) Discuss environmental ethics as reconstructing argumentation for protecting natural entities and sustainable use of natural resources.

পৰিবেশমূলক নীতিবিদ্যাক প্ৰাকৃতিক পদাৰ্থৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ বহনক্ষম ব্যৱহাৰৰ যুক্তি পুনৰ্গঠন সম্পৰ্কীয় অধ্যয়ন হিচাপে আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(e) Write a note on Bauddha Brahmavihāras.

বৌদ্ধ ব্রহ্মবিহাৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(f) Give an account of Jaina ethics.

জৈন নীতিবিদ্যাৰ মূল্য নিৰূপণ কৰা।

★ ★ ★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HG/RC-3016

(Ethics)

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Ethics is concerned with voluntary action / non-voluntary action.

(Choose the correct answer)

নীতিবিদ্যা ঐচ্ছিক ক্রিয়া / অনৈচ্ছিক ক্রিয়াৰ লগত জড়িত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Is Kant's ethics deontological?

কাণ্টৰ নীতিবিদ্যা কর্তব্যমূলকনে ?

(c) "The greatest happiness for the greatest number"— This is the view of hedonism / utilitarianism / rationalism.

(Choose the correct answer)

"সর্বাধিক লোকৰ সর্বোচ্চ সুখ"—এই উক্তিটো সুখবাদৰ / উপযোগিতাবাদৰ / বিচাৰবাদৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Name the fallacy committed in Mill's view of utilitarianism.

মিলৰ উপযোগিতাবাদ কি দোষেৰে দোষিত হয়, লিখা।

(e) Which theory of punishment is called the 'Educative theory'?

শাস্তিৰ কোনটো মতবাদক 'শিক্ষামূলক তত্ত্ব' বুলি কোৱা হয়?

(f) Who is the author of *The Nichomachean Ethics*?

The Nichomachean Ethics গ্ৰন্থখনৰ গ্ৰন্থকাৰ কোন?

(Continued)

(g) The 'Ṛta' in Mīmāṃsā philosophy is known as Karmavāda / Apūrva / Adṛṣṭavāda.

(Choose the correct answer)

মীমাংসা দৰ্শনত 'ঋত'ক কৰ্মবাদ / অপূৰ্ব / অদৃষ্টবাদ বুলি জনা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) The teaching of 'Niṣkāma Karma' is the withdrawal of action / indifference to result of action.

(Choose the correct answer)

নিষ্কাম কৰ্মৰ শিক্ষা হ'ল কৰ্মৰ পৰা বিৰত থকা/কৰ্মফলৰ প্ৰতি উদাসীন থকা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) The concept of Jīvan Mukti is supported by Jaina/Mīmāṃsā.

(Choose the correct answer)

জীৱন মুক্তিৰ ধাৰণাটো জৈন / মীমাংসা দৰ্শনে সমৰ্থন কৰে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Turn Over)

(j) According to the Vedas, there are three/four/five stages or Āśramas in human life.

(Choose the correct answer)

বেদৰ মতে, মানুহৰ জীৱনত তিনিটা/চাৰিটা/পাঁচটা স্তৰ বা আশ্রম আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions : 2×5=10

নিম্নলিখিত প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention any two kinds of non-voluntary action.

অনৈচ্ছিক ক্রিয়াৰ যি কোনো দুটা প্রকাৰ উল্লেখ কৰা।

(b) What is meant by object of moral judgement?

নৈতিক বিচাৰৰ বিষয়বস্তু মানে কি ?

(c) What are the two additional postulates of morality?

নৈতিকতাৰ অতিৰিক্ত স্বীকার্য সত্য দুটা কি কি ?

(Continued)

(d) What is Capital punishment?

মৃত্যুদণ্ড কি ?

(e) What is Varṇa Dharma?

বর্ণ ধর্ম কাক বোলে ?

3. Answer any *four* questions from the following : 5×4=20

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between moral and non-moral action.

নৈতিক আৰু নিনৈতিক কর্মৰ পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

(b) Explain briefly about the relation between crime and punishment.

অপৰাধ আৰু শাস্তিৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a note on Karma Yoga of *Gītā*.

'গীতা'ৰ কর্মযোগৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(d) What are the Pañcaśīlas?

পঞ্চশীলকেইটা কি কি ?

(Turn Over)

(e) Write briefly the concept of 'Triratna' found in Jaina Philosophy.

জৈন দর্শনৰ 'ত্রিৰত্ন'ৰ ধাৰণাটো চমুকৈ লিখা।

(f) Write a short note on 'Anuvratas' of Jainism.

জৈন দর্শনৰ 'অনুব্রত'ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

4. (a) What is moral philosophy? Discuss the nature of moral philosophy. 10

নৈতিক দর্শন কাক বোলে? নৈতিক দর্শনৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is moral consciousness? Explain the characteristics of moral consciousness.

নৈতিক চেতনা কাক বোলে? নৈতিক চেতনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain and critically examine Aristotle's theory of virtue. 10

এৰিষ্টটলৰ সদগুণ সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

Critically explain Kant's notion of 'categorical imperative'.

কাণ্টৰ 'চৰ্তহীন আদেশ'ৰ ধাৰণাটোৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(Continued)

(c) What is preventive theory of punishment? Explain briefly. 10

শাস্তিৰ প্ৰতিৰোধাত্মক মতবাদ কাক বোলে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What is environmental ethics? Explain the nature of environmental ethics.

পৰিৱেশমূলক নীতিবিদ্যা কি? পৰিৱেশমূলক নীতিবিদ্যাৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write on Kāma and Mokṣa as Puruṣārtha. 10

পুৰুষাৰ্থ হিচাপে কাম আৰু মোক্ষ সম্পৰ্কে লিখা।

Or / নাইবা

Discuss the concept of Mahāvrata as found in Jaina ethics.

জৈন নীতিশাস্ত্ৰত পোৱা মহাব্ৰতৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

(General)

(General Philosophy)

(Non-CBCS)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুসাৰে উত্তৰ লিখা :

(a) The term 'epistemology' is derived from Greek words 'episteme' and 'logos'.

(Write True or False)

'জ্ঞানবিদ্যা' শব্দটো গ্রীক ভাষাৰ 'episteme' আৰু 'logos' শব্দৰ পৰা আহিছে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(b) "Philosophy begins in wonder."

(Write true or false)

"দর্শনৰ উৎপত্তি বিস্ময়ৰ পৰাই হৈছে।"

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(c) Thales / Anaximander was the father of philosophy.

(Choose the correct answer)

থেলচ্ / এনাক্সিমেণ্ডাৰ দর্শনৰ জনক আছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Locke was an empiricist philosopher.

(Write True or False)

লক এজন অভিজ্ঞতাবাদী দার্শনিক।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(e) "Philosophy without science is like a Soul without body and science without philosophy is like a body without Soul." Who said this statement?

"বিজ্ঞানবিহীন দর্শন দেহহীন আত্মাৰ নিচিনা আৰু দর্শনবিহীন বিজ্ঞান আত্মাহীন দেহৰ নিচিনা।" উক্তিটো কোনে কৈছিল?

(f) Name the philosopher who is associated with 'dialectical method'.

'দ্বান্দ্বিক পদ্ধতি'ৰ লগত জড়িত থকা দার্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(Continued)

(g) Who is known as the founder of scientific realism?

বৈজ্ঞানিক বাস্তৱবাদৰ প্ৰবর্তক হিচাপে কাক জনা যায়?

(h) Descartes was the father of modern Western philosophy.

(Write True or False)

ডেকার্টক আধুনিক পাশ্চাত্য দর্শনৰ জনক বুলি কোৱা হয়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(i) Truth, Beauty and Goodness are the subjects of _____.

(Fill in the blank)

সত্য, সুন্দৰ আৰু শিৱ হ'ল _____ বিষয়বস্তু।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) Who is the founder of objective idealism?

বস্তুগত ভাৱবাদৰ প্ৰবর্তক কোন?

2. Answer the following in brief : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) What do you mean by Naive Realism?

সৰল বাস্তৱবাদ বুলিলে কি বুজা?

(b) State two differences between primary quality and secondary quality.

মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজত দুটা পার্থক্য নির্ণয় কৰা।

(Turn Over)

(c) Is Hume a consistent empiricist?

হিউম এগৰাকী সুসংবদ্ধ অভিজ্ঞতাবাদী হয়নে ?

(d) What do you mean by metaphysics?

অধিবিদ্যা বুলিলে কি বুজা ?

(e) Define innate ideas with examples.

উদাহৰণসহ অন্তর্জাত ধাৰণাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Write on/Answer any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো **চাৰিটাৰ** বিষয়ে লিখা/উত্তৰ দিয়া :

(a) Esse est percipi / প্রত্যক্ষতে বস্তু বিদ্যমান

(b) Kant's critical theory / কাণ্টৰ স্ববিচাৰবাদ

(c) Utility of studying philosophy

দর্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতা

(d) Briefly explain the views of Leibniz *or* Spinoza on rationalism.

বুদ্ধিবাদৰ বিষয়ে লাইবনিজ *নাইবা* স্পিনোজাৰ মতৰ চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) On what grounds did Locke refute the doctrine of innate ideas? Briefly discuss.

কি কি যুক্তিৰ ভিত্তিত লকে অন্তর্জাত ধাৰণাৰ মতক খণ্ডন কৰিছিল ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(f) Distinguish between idealism and realism.

ভাৱবাদ আৰু বাস্তৱবাদৰ মাজত পার্থক্য নিৰূপণ কৰা।

4. Answer any *four* of the following : 10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো **চাৰিটাৰ** উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the origin of philosophy.

দর্শনৰ উৎপত্তি সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss rationalism as a theory of origin of knowledge.

জ্ঞানৰ উৎপত্তি সম্পর্কে বুদ্ধিবাদ মতবাদটো আলোচনা কৰা।

(c) Is representationalism more acceptable than naive realism? Give the argument in support of your answer.

প্রতীকবাদ সৰল বাস্তৱবাদতকৈ অধিক গ্রহণযোগ্য হয়-নেকি ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমর্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(d) Critically explain Hegel's objective idealism.

হেগেলৰ বস্তুনিষ্ঠ ভাৱবাদৰ বিষয়ে এক বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) What is Berkeley's subjective idealism? On what grounds Berkeley said that primary and secondary qualities are inseparable? Give four criticisms against Berkeley's idealism.

বাৰ্কলিৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ কি? বাৰ্কলিয়ে কি যুক্তিত মুখ্য আৰু গৌণ গুণসমূহ অভিন্ন বুলি কৈছে? বাৰ্কলিৰ ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে চাৰিটা সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

(f) Is axiology an important branch of philosophy? What kind of ideals are prescribed by axiology to human life?

মূল্যবিদ্যা দৰ্শনৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগনে? মূল্যবিদ্যাই মানৱ জীৱনৰ বাবে কেনেধৰণৰ আদৰ্শসমূহ স্থিৰ কৰে?

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-5016

(Analytic Philosophy)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Moore is an idealist/realist philosopher.

(Choose the correct answer)

মূৰ এজন ভাৱবাদী/বাস্তৱবাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Moore did not draw any distinction between consciousness and the object of consciousness.

(Write True or False)

মূৰে চেতনা আৰু চেতনাৰ বিষয়বস্তুৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা নাছিল।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) According to Russell, a proposition is a simple symbol/complex symbol.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলৰ মতে, এটা বচন সৰল প্ৰতীক/জটিল প্ৰতীক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Russell delivered the lecture entitled 'Descriptions and Incomplete Symbols' in the year 1918/1924.

(Choose the correct answer)

ৰাছেলে 'Descriptions and Incomplete Symbols' শীৰ্ষক বক্তৃতাটো ১৯১৮/১৯২৪ চনত প্ৰদান কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) According to Wittgenstein, the world is the totality of things/facts.

(Choose the correct answer)

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, জগতখন বস্তু/তথ্য (fact)ৰ সমষ্টি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

(f) "Language is an instrument." This statement of Wittgenstein is associated with his book *Tractatus Logico-Philosophicus/ Philosophical Investigations.*

(Choose the correct answer)

"ভাষা এক আহিলা।" উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ এই বিবৃতিটো তেওঁৰ *Tractatus Logico-Philosophicus/ Philosophical Investigations*ৰ সৈতে জড়িত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) According to Wittgenstein, a name refers to a fact. Is it true?

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে, এটা নামে তথ্য (fact)ক সূচায়। এইটো সত্যনে?

(h) Name one analytic philosopher who gave utmost importance on the logical form of a proposition.

বচনৰ তৰ্কীয় আকাৰ সম্পৰ্কে সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা এজন বিশ্লেষণাত্মক দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(i) "A fact is neither true nor false." Is this statement true according to Russell?

"এটা তথ্য (fact) সত্য অথবা অসত্য কোনোটোৱেই নহয়।" ৰাছেলৰ মতে এই বিবৃতিটো সত্যনে?

(j) Give one example of a molecular proposition.

আণৱিক বচন এটাৰ উদাহৰণ দিয়া।

(Turn Over)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State two differences between atomic proposition and molecular proposition.

পাৰমাণৱিক বচন আৰু আণৱিক বচনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) What are the differences between sensation of blue and sensation of green according to Moore?

মূৰৰ মতে নীলা ৰঙৰ সংবেদন আৰু সেউজীয়া ৰঙৰ সংবেদনৰ মাজত কি কি পাৰ্থক্য আছে, লিখা।

(c) "When I say, for instance, 'All Greeks are men', I do not want you to suppose that implies that there are Greeks."

What does Russell mean by these words?

"যেতিয়া মই উদাহৰণস্বৰূপে কওঁ যে 'সকলো গ্ৰীক হয় মানুহ', ইয়াৰ দ্বাৰা মই তোমাক এইটো ধৰি লোৱাটো নিবিচাৰো যে উদাহৰণটোৱে গ্ৰীকসকল আছে কথাটো সূচাইছে।"

কথাখিনিৰ জৰিয়তে ৰাছেলে কি বুজাবলৈ বিচাৰিছে?

(d) How many sorts of descriptions are there according to Russell? What are these?

ৰাছেলৰ মতে বিৱৰণৰ প্ৰকাৰ কেইটা? সেইবোৰ কি কি?

(Continued)

(e) Why do logical positivists try to eliminate metaphysics from the domain of philosophy? Give reasons.

তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যাক কিয় দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰখনৰ পৰা অপসাৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

3. Answer the following questions (any *four*) : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Why did Moore revolt against idealism?

মূৰে কিয় ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ সূচনা কৰিছিল?

(b) Why did Russell consider 'The author of Waverley' as an incomplete symbol? Give reasons.

ৰাছেলে 'The author of Waverley'ক কিয় অসম্পূৰ্ণ প্ৰতীক বুলি গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(c) Why did Russell consider 'Romulus' not as a name, but as a sort of truncated descriptions? Give reasons.

ৰাছেলে কিয় 'Romulus'ক এটা নাম হিচাপে নহয়, এটা সংক্ষিপ্ত বিৱৰণ হিচাপেহে গণ্য কৰিছে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(Turn Over)

(d) How does a proposition picture reality according to Wittgenstein? Discuss.

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মতে এটা বচনে কেনেদৰে সত্তাক চিত্ৰায়িত কৰে? আলোচনা কৰা।

(e) Write a short note on 'Family Resemblance'.

'পাৰিবাৰিক সাদৃশ্য' সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) What is Vienna circle? How do the logical positivists attempt to prove that metaphysics is not verifiable?

ভিয়েনা চক্ৰ কি? তৰ্কীয় প্ৰত্যক্ষবাদীসকলে অধিবিদ্যা প্ৰতিপাদনসাধ্য নহয় বুলি কেনেদৰে সাব্যস্ত কৰিব বিচাৰে?

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How does Moore refute idealism through his paper entitled *Refutation of Idealism*? Discuss. 10

মূৰে তেওঁৰ 'Refutation of Idealism' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধৰ জৰিয়তে কেনেদৰে ভাৱবাদক খণ্ডন কৰিছিল? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Elucidate various characteristics of Analytic Philosophy.

বিশ্লেষণাত্মক দৰ্শনৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) What is logical atomism? Why does Russell consider his atomism as logical? How is fact connected to logical atomism? Discuss. 2+2+6=10

তৰ্কীয় পৰমাণুবাদ কি? বাছেলে তেওঁৰ পৰমাণুবাদক কিয় তৰ্কীয় আখ্যা দিছে? তথ্য (fact)ৰ সৈতে তৰ্কীয় পৰমাণুবাদৰ সম্পৰ্ক কি? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Write a summary of Russell's lecture on 'General Propositions and Existence'. 10

বাছেলৰ 'সাধাৰণ বচন আৰু অস্তিত্ব' শীৰ্ষক বক্তৃতাটোৰ এটা সাৰাংশ আগবঢ়োৱা।

(c) Discuss the relation between meaning and use after Wittgenstein. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনক অনুসৰণ কৰি অৰ্থ আৰু প্ৰয়োগৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Why does Wittgenstein emphasize on the multiplicity of language game in his book, *Philosophical Investigations*? Elaborate.

উইট্‌গেইনষ্টাইনে তেওঁৰ *Philosophical Investigations* নামৰ গ্ৰন্থখনত ভাষা-ক্ৰীড়াৰ বহুত্বক কিয় গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে? বহলাই আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(d) Discuss Wittgenstein's Private Language Argument. 10

উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ ব্যক্তিগত ভাষাৰ যুক্তিটো আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the similarities and dissimilarities between early Wittgenstein and later Wittgenstein with regard to language? Explain.

ভাষা সম্পৰ্কত প্ৰাক্-উইট্‌গেইনষ্টাইন আৰু উত্তৰ-উইট্‌গেইনষ্টাইনৰ মাজত থকা সাদৃশ্য আৰু বৈসাদৃশ্যসমূহ কি কি ? ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HC–5026

(Phenomenology and Existentialism)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is considered as the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ পিতৃ হিচাপে কাক গণ্য কৰা হয় ?

(b) Who is the author of the book, *The Phenomenology of Spirit* ?

The Phenomenology of Spirit গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(c) Heidegger's philosophy is basically a study of ontology/ethics/epistemology.

(Choose the correct answer)

হেইডেগাৰৰ দৰ্শন মূলতঃ তত্ত্ববিদ্যা/নীতিবিদ্যা/জ্ঞানবিদ্যাৰ অধ্যয়ন।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) The second phase of Husserl's phenomenology is known as pre-phenomenology/descriptive phenomenology/ transcendental phenomenology.

(Choose the correct answer)

হুছাৰ্লৰ প্ৰতীতিবাদৰ দ্বিতীয় পৰ্যায়টোক প্ৰাক্-প্ৰতীতিবাদ/ বৰ্ণনামূলক প্ৰতীতিবাদ/অতিন্দ্ৰীয় প্ৰতীতিবাদ বোলা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) Which of the following philosophers was awarded Nobel Prize but declined to receive it?

তলৰ কোনজন দাৰ্শনিকক নোবেল বঁটা দিয়া হৈছিল কিন্তু তেওঁ গ্ৰহণ কৰা নাছিল ?

(i) Martin Heidegger
মাৰ্টিন হেইডেগাৰ

(Continued)

(ii) Edmund Husserl
এডমাণ্ড হুছাৰ্ল

(iii) Jean-Paul Sartre
জ্যা পল্ ছাৰ্ত্ৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name the first stage of existential transformation of man according to Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৰ অস্তিত্ব পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰথম স্তৰটোৰ নাম লিখা।

(g) "Man is a constant surprise to him." Whose statement is this?

"মানুহ নিজৰ নিত্য বিস্ময়।" এই বক্তব্যসাৰ কাৰ ?

(h) "Husserl developed his phenomenology as a reaction to naturalism." Is this statement true?

"হুছাৰ্লে প্ৰকৃতিবাদৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হিচাপে তেওঁৰ প্ৰতীতিবাদৰ বিকাশ সাধন কৰিছিল।" কথাষাৰ সত্যনে ?

(i) What is the etymological meaning of the word 'Phenomenology'?

'Phenomenology' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি ?

(j) Whose autobiography is entitled 'The Words'?

'The Words' কাৰ আত্মজীবনী ?

(Turn Over)

2. Answer the following in brief : 2×5=10

তলত দিয়াবোবব চমু উত্তব দিয়া :

(a) Match Column—A with Column—B :

স্তম্ভ—ক-ব লগত স্তম্ভ—খ মিলোবা :

Column—A স্তম্ভ—ক	*Column—B* স্তম্ভ—খ
(i) Kierkegaard কীর্কেগার্ড	(1) *Logical Investigations*
(ii) Sartre ছার্ত্র	(2) *Being and Time*
(iii) Heidegger হেইডেগাব	(3) *The Concept of Anxiety*
(iv) Husserl হুছার্ল	(4) *Being and Nothingness*

(b) What, according to Heidegger, is the difference between 'Being' and 'Existence'?

হেইডেগাবব মতে 'সত্তা' আৰু 'অস্তিত্ব'ব পার্থক্য কি ?

(c) What is bad faith?

কু-বিশ্বাস কি ?

(d) What, according to Husserl, is 'noema'?

হুছার্লব মতে 'বর্ণিত বস্তু' বা noema কি ?

(e) Name two atheist existentialists.

দুজন নিৰীশ্ববৱাদী অস্তিত্ববাদীব নাম লিখা।

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

নিম্নলিখিত প্রশ্নবোবব যি কোনো চাবিটাব উত্তব দিয়া :

(a) Distinguish between 'being-in-itself' and 'being-for-itself' in Sartre's Philosophy.

ছার্ত্রব দর্শনত 'স্বৰূপ অস্তিত্ব' আৰু 'স্বনিমিত্ত অস্তিত্ব'ব পার্থক্য বিচাব কৰা।

(b) "All consciousness is always consciousness of something." Explain the meaning of this Husserlian statement.

"সকলো চেতনাই সদায় কিবা এটাব চেতনা।" হুছার্লব এই বক্তব্যব অর্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain the concept of intentionality in Husserl's Philosophy.

হুছার্লব দর্শন অনুসবি বস্তুমুখী (intentionality)ব ধাবণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the significance of Kierkegaard's view that 'truth is subjective'.

কীর্কেগার্ডব 'সত্য ব্যক্তিনিষ্ঠ' ধাবণাটোব তাৎপর্য ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the nature of 'Dasein' in Heidegger's Philosophy.

হেইডেগাবব দর্শনত 'Dasein'ব ধাবণাটো আলোচনা কৰা।

(f) Explain Heidegger's concept of Philosophy.

হেইডেগাবব দর্শনব ধাবণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. "Existence precedes essence." Explain and examine the statement. 10

"অস্তিত্ব মৌলিকত্বৰ পূৰ্ববৰ্তী।" উক্তিটো ব্যাখ্যা আৰু বিচাৰ কৰা।

Or / নাইবা

Critically explain Sartre's concept of freedom.

ছাৰ্ত্ৰৰ স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটোৰ বিচাৰমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

5. What is phenomenological reduction? Explain. 10

প্ৰতীতিবাদৰ বিশুদ্ধিকৰণ কি ? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss different phases of the development of Phenomenology.

প্ৰতীতিবাদ বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা।

6. What, according to Heidegger, is authentic existence? Discuss. 10

হেইডেগাৰৰ মতে যথাৰ্থ অস্তিত্ব কি ? আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss after Kierkegaard the three stages of human existence.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৱ অস্তিত্বৰ তিনিটা স্তৰ আলোচনা কৰা।

7. Explain Phenomenology as a Philosophical method. 10

দাৰ্শনিক পদ্ধতি হিচাপে প্ৰতীতিবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Which feature of existentialism do you think reflects existentialism as a Philosophical movement? Give reasons for your answer.

অস্তিত্ববাদৰ কোনটো বৈশিষ্ট্যই ইয়াক এক দাৰ্শনিক আন্দোলন হিচাপে স্বৰূপ নিৰ্ধাৰণ কৰে ? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি আগবঢ়োৱা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HE–5016

(Philosophy of Upanishads)

(Honours Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) There are two/three/four Samhitas.

(Choose the correct answer)

সংহিতা দুখন/তিনিখন/চাৰিখন আছে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Aranyakas and Upanishads are called the Jnanakanda. Is it true?

আৰণ্যক আৰু উপনিষদসমূহক জ্ঞানকাণ্ড বুলি কোৱা হয়। এইটো সত্যনে?

(c) Atman is regarded as the ultimate observer/ ultimate witness.

(Choose the correct answer)

আত্মাক পৰম নিৰীক্ষক/পৰম সাক্ষী বুলি গণ্য কৰা হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) What is the ultimate goal of an individual's spiritual pursuit?

এজন ব্যক্তিৰ আধ্যাত্মিক অন্বেষণৰ পৰম লক্ষ্য/উদ্দেশ্য কি?

(e) According to Samkaracharya, Brahman and Atman are one. Is it true?

শংকৰাচার্যৰ মতে, ব্রহ্ম আৰু আত্মা এক। এইটো সত্যনে?

(f) What do the hymns of the Vedas emphasize?

বেদৰ শ্লোকবোৰে কিহৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

(g) The oldest surviving systematic interpretation of the Upanishads is the *Gita/Brahma Sutra*.

(Choose the correct answer)

উপনিষদত বর্তি থকা আটাইতকৈ প্রাচীন পদ্ধতিগত ব্যাখ্যা 'গীতা'/'ব্রহ্মসূত্র'ত পোৱা যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) What is the etymological meaning of Upanishad?

উপনিষদৰ ব্যুৎপত্তিগত অর্থ কি?

(i) The Self in the _____ state enjoys gross objects.

(Fill in the blank)

জীৱই _____ অৱস্থাত স্থূলবস্তু উপভোগ কৰে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) In Chandogya Upanishad, Brahman is cryptically described as _____.

(Fill in the blank)

ছান্দোগ্য উপনিষদত, ব্রহ্মক ৰহস্যময়ভাৱে _____ বুলি বর্ণনা কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions very briefly : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Name the early prose Upanishads.
প্ৰাচীন গদ্য উপনিষদসমূহৰ নাম লিখা।

(b) What do you understand by 'Aham Brahmasmi'?
'অহম ব্ৰহ্মাস্মি' বুলিলে কি বুজা ?

(c) What does 'neti neti' mean in the context of defining Brahman?
ব্ৰহ্মক সংজ্ঞায়িত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত 'নেতি নেতি'য়ে কি বুজায় ?

(d) Name two theories of creation.
সৃষ্টিৰ দুটা তত্ত্বৰ নাম লিখা।

(e) What is 'Samsara'?
'সংসাৰ' কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the concept of Karma according to the Upanishads.
উপনিষদে আগবঢ়োৱা অনুসাৰে কৰ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

(b) Discuss the concept of 'cosmic egg' as contained in the Chandogya Upanishad's view regarding the origin of the world.
ছান্দোগ্য উপনিষদত বৰ্ণিত জগতৰ উৎপত্তি-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে 'মহাজাগতিক ডিম্বাণু'ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(c) State the relation between the Upanishads and Vedas.
উপনিষদ আৰু বেদৰ মাজৰ সম্বন্ধ বৰ্ণনা কৰা।

(d) Mention the subjects studied in Upanishadic philosophy.
উপনিষদীয় দৰ্শনত আলোচিত বিষয়বস্তুসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Elucidate the concepts of 'creator and creation' as found in the Upanishads.
উপনিষদত পোৱা 'সৃষ্টিকৰ্ত্তা আৰু সৃষ্টি' সম্পৰ্কীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the Upanishadic view of Brahman as cosmic ideal.
মহাজাগতিক আদৰ্শ হিচাপে ব্ৰহ্মৰ উপনিষদীয় মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

(Turn Over)

4. What is Veda? Write a brief note on the four Vedas. 5+5=10
বেদ কি ? চাৰি বেদৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

Or / নাইবা

Explain briefly the four states of consciousness as found in the Mandukya Upanishad. 10
মাণ্ডুক্য উপনিষদত পোৱা চেতনাৰ চাৰিটা অৱস্থা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the cosmic theory of creation. 10
সৃষ্টিৰ মহাজাগতিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

State the importance of 'Praana' in the theory of creation.
সৃষ্টি তত্ত্বত 'প্ৰাণ'ৰ ভূমিকা কি, লিখা।

6. Discuss after the Upanishads how Karma is related to Samsara. 10
উপনিষদ অনুসাৰে কৰ্ম কিদৰে সংসাৰৰ লগত সম্পৰ্কিত, আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Give an account of the five Sheaths (Koshas) of the Self as expounded in the Taittiriya Upanishad.
তৈতিৰীয় উপনিষদত বৰ্ণিত জীৱৰ পঞ্চকোষ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

7. Elucidate the Upanishadic concept of liberation.
মুক্তি বা মোক্ষৰ উপনিষদীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। 10

Or / নাইবা

Explain at length the nature of Brahman as interpreted in the Upanishads.
উপনিষদত বৰ্ণিত ব্ৰহ্মৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ সম্পৰ্কে বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

★★★

2021

(Held in 2022)

PHILOSOPHY

Paper : PHI–HE–5026

(Philosophy of Gītā)

(Honours Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either *in English* or *in Assamese*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

নির্দেশানুসাৰী তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the literal meaning of the term 'Bhagavadgītā'?

'ভগৱদ্‌গীতা' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অর্থ কি ?

(b) Who authored the book, *Gītā Rahasya*?

'গীতা ৰহস্য' গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল ?

(c) Gandhiji interpreted the *Bhagavadgītā* as the Gospel of Karmayoga. Is it true?

গান্ধীজীয়ে 'ভগৱদ্‌গীতা'ক কর্মযোগৰ পৱিত্র বাণী হিচাপে ব্যাখ্যা কৰিছিল। কথাষাৰ সত্যনে ?

(d) What is Karmayoga?

কর্মযোগ কি ?

(e) Who is the speaker of *Bhagavadgītā*?

'ভগৱদ্‌গীতা'ৰ বক্তা কোন ?

(f) What is the meaning of the term 'Yoga'?

'যোগ' শব্দটোৰ অর্থ কি ?

(g) *Gītā Rahasya* is also known as _____.

(Fill in the blank)

'গীতা ৰহস্য'ক _____ বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(h) How many Ślokas are there in the *Gītā*?

'গীতা'ত কিমানটা শ্লোক আছে ?

(i) Karmayoga is not opposed to Jñānayoga.

(Write True or False)

কর্মযোগ জ্ঞানযোগৰ বিৰোধী নহয়।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(j) What does Lokasaṁgraha mean?

লোকসংগ্রহ মানে কি ?

2. Give short answers of the following : 2×5=10

তলত দিয়াসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What are Arjuna's main reasons for his initial unwillingness to fight against Kaurava?

কৌৰৱৰ বিপক্ষে আৰম্ভণিতে অর্জুনে যুদ্ধ কৰিবলৈ অনিচ্ছুক হোৱাৰ কাৰণ কি আছিল ?

(b) What is 'Kṣetra'?

'ক্ষেত্র' কি ?

(c) Karma comprises of what kind of actions according to the *Gītā*?

'গীতা'ৰ মতে কর্ম কি কি ক্রিয়াৰ সমষ্টি ?

(d) The *Gītā* is particularly influenced by which two Upaniṣads?

'গীতা' বিশেষভাৱে কোন দুখন উপনিষদৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত ?

(e) Write the meaning of the verse, 'Karmaṇye-vādhikāraste mā phaleṣu kadāchana'.

'কৰ্মণ্যেবাধিকাৰস্তে মা ফলেষু কদাচন'—এই শ্লোকটিৰ অৰ্থ কি ?

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Jñānayoga?

জ্ঞানযোগ কি ?

(b) Write a short note on Niṣkāma Karmayoga.

নিষ্কাম কৰ্মযোগৰ সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Explain the similarity between Niṣkāma Karma of the *Gītā* and Kant's 'dury for duty's sake'.

'গীতা'ৰ নিষ্কাম কৰ্ম আৰু কাণ্টৰ 'কৰ্তব্যৰ বাবে কৰ্তব্য'ৰ সামিল মিল ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What do you mean by Satkāryavāda?

সৎকাৰ্যবাদ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

(e) Write a short note on Uttama Puruṣa.

উত্তম পুৰুষৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Find the relation between Individual Self and Ultimate Reality.

পৰম সত্তাৰ সৈতে জীৱাত্মাৰ সম্পৰ্ক নিৰ্ণয় কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the *Gītā*'s concept of Yoga. What are the different kinds of Yoga?

'গীতা'ৰ যোগৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ যোগ কি কি ?

Or / অথবা

What are Karma, Akarma and Vikarma? Explain with the reference to the *Bhagavadgītā*.

কৰ্ম, অকৰ্ম আৰু বিকৰ্ম কি? 'ভগৱদ্‌গীতা'ৰ আধাৰত ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the concept of Lokasaṁgraha according to Bal Gangadhar Tilak.

বাল গংগাধব তিলকব লোকসংগ্রহব ধাবণাটো ব্যাখ্যা কবা।

Or / অথবা

What is Svadharma? How does Svadharma lead towards Mokṣa? Discuss.

স্বধর্ম কি? স্বধর্ম পালনে কেনেদবে মুক্তিব পথ নির্দেশ কবে, আলোচনা কবা।

(c) Explain the difference between Puruṣa and Prakṛti.

পুৰুষ আৰু প্ৰকৃতিব মাজব পার্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কবা।

Or / অথবা

Discuss the nature of Prakṛti. What are the Guṇas of Prakṛti?

প্রকৃতিব স্বভাব বা প্রকৃতি সম্পর্কে আলোচনা কবা। প্রকৃতিব গুণসমূহ কি কি?

(d) What do you mean by reconciliation of Yogas? Explain its significance.

বিভিন্ন প্রকাবব যোগব সমন্বয় বুলিলে কি বুজা? ইয়াব তাৎপর্য ব্যাখ্যা কবা।

Or / অথবা

What do you mean by the concept of Liberation of the *Bhagavadgītā*? Discuss.

'ভগৱদ্গীতা'ব মোক্ষব ধাবণা বুলিলে কি বুজা? আলোচনা কবা।

★★★